

Prise de position du Gouvernement : M. Lex Delles, Ministre de l'Économie, des PME, de l'Énergie et du Tourisme

Vote sur l'ensemble du projet de loi 8563 et dispense du second vote constitutionnel

Présidence : M. Claude Wiseler, Président ; M. Fernand Etgen, Vice-Président

Au banc du Gouvernement : Mme Martine Hansen, M. Lex Delles, M. Serge Wilmes, Ministres

(La séance publique est ouverte à 09.01 heures.)

1. Ouverture de la séance publique

M. Claude Wiseler, Président | Ech maachen d'Sëtzung op.

2. 7650 – Projet de loi portant modification :

1° du Code de la consommation ;

2° de la loi modifiée du 11 avril 1983 portant réglementation de la mise sur le marché et de la publicité des spécialités pharmaceutiques et des médicaments préfabriqués ;

3° de la loi modifiée du 27 juillet 1991 sur les médias électroniques ;

4° de la loi modifiée du 27 juillet 1997 sur le contrat d'assurance ;

5° de la loi modifiée du 14 août 2000 relative au commerce électronique ;

6° de la loi modifiée du 24 mai 2011 relative aux services dans le marché intérieur ;

7° de la loi modifiée du 23 décembre 2016 sur les ventes en soldes et sur trottoir et la publicité trompeuse et comparative ;

8° de la loi du 26 juin 2019 relative à certaines modalités d'application et à la sanction du règlement (UE) 2018/302 du Parlement européen et du Conseil du 28 février 2018 visant à contrer le blocage géographique injustifié et d'autres formes de discrimination fondée sur la nationalité, le lieu de résidence ou le lieu d'établissement des clients dans le marché intérieur, et modifiant les règlements (CE) n° 2006/2004 et (UE) 2017/2394 et la directive 2009/22/CE,

en vue de la transposition de la directive (UE) 2020/1828 du Parlement européen et du Conseil du 25 novembre 2020 relative aux actions représentatives visant à protéger les intérêts collectifs des consommateurs et abrogeant la directive 2009/22/CE

Mir fänken d'Sëtzung vun haut de Moien u mam Projet de loi 7650 iwwert d'Aféierung vun engem kollektive Recoursmechanismus fir Konsumenten. D'Riedezäit ass nom Modell 1 festgeluecht an deemno follgendermoossen opgedeelt: D'Rapportrice huet 15 Minuten, d'CSV 15,5, d'DP 12, d'LSAP 11, d'ADR 7,5, déi gréng 7, d'Piraten 7, déi Lénk 7 an d'Regierung duerno 15 Minuten. Et hu sech schon ageschriwwen: d'Madamm Stéphanie Weydert, den Här Gusty Graas, d'Madamm Paulette Lenert, d'Madamm Alexandra Schoos, d'Madamm Joëlle Welfring an den Här David Wagner. An dann huet elo direkt d'Rapportrice vum Projet de loi, déi honorabel Madamm Stéphanie Weydert, d'Wuert. Madamm Weydert, et ass un Iech.

Rapport de la Commission de l'Agriculture, de l'Alimentation et de la Viticulture

Mme Stéphanie Weydert (CSV), rapportrice | Villmoos merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, de Projet de loi zum sougenannte Recours collectif huet eng laang a mouvementéiert Geschicht

hannert sech. Mee haut sti mer enfin hei virum Enn vun engem wichtege Prozess a kënnen dëst Gesetz stëmmen.

Mat dësem Gesetz stärke mir d'Rechter vun de Konsumenten a féieren eng Prozedur an, déi et bis elo nach net hei zu Lëtzebuerg gouf: d'Sammelklo – e Mëttel, dat et Organisatiounen erlaabt, am Numm vu ville Konsumente gerichtlech virzegoen, wou individuell Schrëtt net méiglech oder ze deier wieren.

Mir setze soumat, mat bal dräi Joer Retard, d'EU-Direktiv 2020/1828 iwwert de Recours collectif am Beräich vum Verbraucherschutz an d'nationaalt Recht ëm. Et ass dat, wat een am Däitschen als „Sammelklage“ kennt oder aus Amerika als „class action“.

Déi definitiv a final Versioun vum Text ass eng exakt Transpositioun vun der EU-Direktiv, dat nom Prinzip „la directive, rien que la directive“. Donieft gëtt déi bestoend Prozedur fir d'Actions en cessation an d'Actions en interdiction ugepasst, déi et haut schonn am Code de la consommation gëtt.

Dir frot Iech: Wat ass eng Sammelklo? De System vun der Sammelklo orientéiert sech um franséischen an um belsche Modell an erlaabt et bestëmmten Organisatiounen, am Numm vun eenzelne Konsumente viru Geriicht ze zéien an d'Rechter vun deene Konsumenten anzekloen. D'Sammelklo ass dann zoulässeg, wa méi Konsumenten, déi an enger identescher oder an enger änlecher Situatioun sinn, e Schued duerch een oder méi Professioneller erlidden hunn. Dëse Schued ass d'Folleg vun engem Verstouss géint dem Professionelle seng gesetzlech Flichten oder vun engem Verstouss, deen am Kader vun enger Action en cessation oder en interdiction festgestallt gouf.

Wien dierf dann hei aktiv ginn? Bon, just sougenannten „entités qualifiées“ kënnen Demandeur an enger Sammelklo sinn. Dat sinn entweder Associatiounen, déi vum Ministère fir Konsumenteschutz hei zu Lëtzebuerg agreeiert sinn, oder qualifizéiert Entitéiten aus engem aneren EU-Memberstaat oder dem Espace économique européen oder eng sektoriell regulatoresch Entitéit, sou wéi se am Gesetzesprojet opgelëscht ginn. Den initiale Projet hat virgesinn, och dem individuelle Konsument d'Recht ze ginn, selwer aktiv ze ginn, fir eng Sammelklo ze lancéieren. Hei huet de Staatsrot sech allerdéngs aus diversen Ursachen dogéint opposéiert. An eiser globaliséierter Welt ass et immens wichteg, datt de Recours collectif och grenzüberschreidend funktionéiert.

D'Sammelklo ka follgend Ziler hunn: Entweder se verflucht de Professionellen opzehalen, eppes ze maachen, oder se verbitt em, eppes ze maachen, oder de Schuedensersatz – oder déi zwee gläichzäiteg.

Wien ass zoustänneg fir virzegoen? Et ass d'Zoustännegkeet vum Bezierksgeriicht aus der Stad, wat an Handelsaffäre siegéiert.

D'Geriicht beurteilt an engem éischte Schratt, ob d'Klo recevabel ass, an iwwerpréift, ob et Interessenskonflikter gëtt. De Finanzement vun der Sammelklo muss entweder aus eegene Mëttele kommen oder vun engem Drëtten, deen onofhängeg ass par rapport zum Professionellen, géint deen d'Sammelklo lancéiert gëtt. Et ass soumat net méiglech, datt e Professionellen X, deen zoufälligerweis och nach e Konkurrent vun engem Professionellen Y ass, enger

qualifizéierter Entitéit Sue gëtt, fir d'Sammelklo géint de Professionellen Y ze lancéieren.

Am Fall, wou d'Geriicht dann d'Klo als net recevabel erkläert, besteet weiderhin d'Méiglechkeet vun engem Appell. A wann et zu engem Jugement définitif d'irrecevabilitét kënnt, gëtt d'Affär dann endgültig klasséiert. Dat heescht awer net, dass, wann eng Decisioun vun der Irrecevabilitét do ass, keng nei kollektiv oder individuell Aktioun mat der selwechter Ursach an dem nämmelechten Objet géint dee selwechte Professionelle ka lancéiert ginn. Well wann een engersäits e Formfeeler huet op der Recevabilitét, kann een net soen, dass de Konsument dann net méi vun deem Schutz vun der Sammelklo däerf profitéieren. Dat heescht, wann et e Feeler an enger éischer Sammelklo gëtt, kann een ëmmer nach eng nei Aktioun lancéieren.

Op där anerer Säit, wann de Recours zoulässeg ass, dann hunn déi betraffe Parteien d'Méiglechkeet, entweder iwwer eng Mediation en Accord ze sichen, oder si gi weider de Wee iwwert d'Geriicht, fir en Urteel zur Responsabilitéit vum Professionellen ze kréien.

Am Fall vum Choix vun der Mediation kënnen déi betraffe Parteien op agreeiert Mediateuren zrëckgräifen. A wann d'Parteien sech am Kader vun der Mediation eens ginn, muss dësen Accord vum Geriicht homologéiert ginn an den Accord gëtt publizéiert.

Wann allerdéngs keng Léisung iwwert de Wee vun der Mediation fonnt gëtt oder d'Parteien sech géint eng Mediation decidéiert hunn, geet et weider um Fong vun der Affär, fir iwwert d'Responsabilitéit vum Professionellen um Geriicht ze befannen.

Am Jugement iwwert d'Responsabilitéit vum Professionellen definéiert d'Geriicht de Grupp vu Konsumenten, vis-à-vis vun deenen d'Responsabilitéit vum Professionellen zrëckbehal gouf. Et ass de Jugement, deen d'Krittäre fixéiert, fir entweder Deel vum Grupp ze ginn, en Opt-in, oder de Konsument kann och fräiwëlleg decidéieren, net am Grupp derbäi ze sinn, sech auszuschléissen, de sougenannten Opt-out. Des Weidere ginn d'Modalitéiten, fir indemniséiert ze ginn, festgeluecht an e Liquidateur gëtt genannt. Da gëtt déi definitiv Decisioun och nees publizéiert.

Dat heescht, et läit dem Konsument fräi, selwer ze adheréieren, entweder sech unzeschléissen oder ze decidéieren, net am Grupp derbäi ze sinn. An an deem Kader muss de Konsument dann och allkéiers dem Liquidateur matdeelen: „Voilà, ech wëll gär derbäi sinn“, oder: „Ech wëll net derbäi sinn.“ De Liquidateur huet soumat e ganz aktive Rôle an der ganzer Prozedur.

Hien huet awer och méi Chargen: Engersäits sammelt an traitéiert en dann déi ganz Demandé vun de Konsumenten an e superviséiert d'Indemnisiatioun vum Professionellen. Anerersäits muss en awer och dem Geriicht reegelméisseg Rapporten ofliwweren, wou en dann elo mat der Indemnisiatioun drun ass, wéi wäit de Professionellen elo scho weiderkomm ass a senger Indemnisiatioun. De Liquidateur ass ëmmer de Mëttsmann tëscht dem Konsument, dem Professionellen an dem Geriicht a muss dofir sueren, datt jiddereen zu deem kënnt, wat em zousteeft.

Wann da jiddereen indemniséiert gouf, da mécht de Liquidateur e finale Rapport un d'Gericht an d'Gericht mécht eng Ordonnance de clôture vun der Sammelklo.

Et kann awer och de Fall anrieden, wou de Professionellen net senge Verpflichtungen nokéint an aus iergendenger Ursaach deen een oder aneren net indemniséiert. Ma dann huet de jeeweilige Konsument d'Méiglechkeet, eng forcéiert Exekutioun vum Juge-ment ze maachen.

Dir héiert, et ass eng Prozedur, wou e schéine roude Fue-dem duerchgeet. An de Gesetzesprojet gesäit fir all eenzel Etappe fest Delaie vir. D'Parteien hunn d'Méiglechkeet, Appell géint d'Urteeler vum Gericht ze maachen an deene ganz verschiddene Etappen, sou wéi dat och an normale Prozeduren de Fall ass. Awer ganz wichteg ass, dass et och ganz kloer Reegele fir d'Publikatioun vun den Urteeler gëtt, fir dass d'Konsumenten och ëmmer erëm informéiert sinn iwwer wat dat, wat geschitt ass.

A last but not least herrscht Transparenz am Finanzment vun der Sammelklo, fir Interessenskonflikter ze verhënnern.

Ech kéint elo nach ganz vill zum Detail vum Text soen, mee ech mengen, dat do gëtt awer e gudden Iwwerbléck iwwer dat, wat déi nei Sammelkloprozedur elo ass.

Ech kommen elo zu den Antecedanten. Ech hat et virdu scho gesot: De legislative Prozess vun dësem wichtige Text war laang an intensiv. Mir hunn am Ganzen 32 parlamentaresch Dokumenter um Rôle, véier Avise vum Staatsrot a fënnf Serië vun Amendementen duerch d'Regierung respektiv d'Chamber. An enger ganz intensiver Zesummenaarbecht tëscht Regierung, Parlament a Fachinstanz kouw dann enfin dësen Text zustan.

Den éischte Projet gouf de 14. August 2020 vun der deemoleger Konsumenteschutzministesch Paulette Lenert deposéiert. Allerdéngs war d'Direktiv, déi sollt ëmgesat ginn, zu deem Zäitpunkt nach net a Kraaft an de finalen Text sollt soumat schon iwwer Amendements gouvernementaux agefügt ginn.

De Gesetzesprojet gouf dunn zweemol duerch Amendementen vun der viregter Regierung geännert. No de Wale vun 2023 huet sech d'Verdeelung vun de Kompetenzen tëscht de parlamentaresche Kommissiounen geännert an d'Gesetz kouw du vun der fréierer Ekonomieskommissioun an d'Kommissioun fir Landwirtschaft, Alimentatioun a Wäibau, déi elo och fir de Konsumenteschutz zoustänneg ass.

An der Kommissiounssitzung vum 22. Februar 2024 huet déi nei zoustänneg Kommissioun de Projet vum Sammelklogesetz virgestallt kritt a mech als Rapportrice genannt.

De Staatsrot huet a sengem éischten Avis vum 20. Juni 2023 de Projet an d'Amendementen vun der Regierung analyséiert a sech dobäi besonnesch kritisches gewisen. En huet iwwer 110 Oppositions formelles formuléiert an op Manktem u Präzisioun, Inkohärenzen, schwéier Liesbarkeet a vill Insécurités juridiques higewisen. Zousätzlech goufen Transpositionsfeeler a legistesche Bemierkunge festgehalten.

Am Avis complémentaire vum 20. Dezember 2024 zu Amendementen, déi d'Regierung den 8. Abrëll 2024 gemaach huet – an dat war dunn den Text vun der neier Konsumenteschutzministesch –, huet de Staatsrot dann awer seng kritisches Haltung bestätegt an awer nach ronn 50 Oppositions formelles ausgeschat. An do kann ee soen: Bon, wa bis emol eng Kéier de Wurm dran ass, da gëtt et schwéier, dat nees opzefänken.

Am zweeten Avis complémentaire vum 11. Juli 2025 goufen dann dunn déi 54 parlamentaresch Amendementen analyséiert. A vu datt d'Kommissioun ganz vill vum Staatsrot senge Recommendationen iwwerholl huet, konnten dunn déi meescht Oppositions formelles opgehuewe ginn. Et sinn der awer nach eng Kéier eng Dose bliwwen.

An am drëtten a leschten Avis complémentaire vum Oktober dëst Joer huet de Staatsrot dunn déi lescht parlamentaresch Amendementen vum Summer gepréift an och déi lescht Oppositions formelles opgehuewen. An, voilà, esou hu mer dann dunn dësen Text enfin gehat.

Komme mer elo bei déi aner Avisen. Festhale kann een, datt d'Aféierung vun der Sammelklo an d'Lëtzebuergescht Recht vun alle Säite begréisst gëtt.

De Lëtzebuurger Konsumenteschutz huet a sengen Avisen op eng Rei strukturell a finanziell Schwächen higewisen. En huet besonnesch eng besser Informatioun vun de Konsumenten, eng staatlech Ënnerstützung beim Finanzement vun de Prozeduren an eng méi breet Uwendung vum Gesetz gefuerdert. Zudeem huet d'ULC betount, datt d'Roll vun der Mediation net dierft ofgeschwächt ginn an datt d'Gesetz d'Direktiv vollstänneg an effikass sollt ëmsetzen.

De Conseil de la concurrence huet a sengen Avisen ëmmer nees bedauert, datt Verstéiss géint d'Konkurrenzrecht ausgeschloss sinn.

D'Chambre des Fonctionnaires et Employés publics huet an hiren Avisen ënnerstrach, datt d'Prozedur ze komplex an ze schwéierfällg wier a soumat net am Aklang mat dem Prinzip vum der Simplification administrative stoe géif. Si fuerdert eng vereinfacht Prozedur, eng méi breet Uwendung an eng adequat finanziell a juristesche Ënnerstützung. Ausserdeem huet si d'Position vun der ULC ënnerstëtzt, datt d'Effektivkeet fréi informéiert sollt ginn, fir datt déi betraffe Konsumente sech kéinten uschléissen, an net eréischt no engem definitive Geriichtsurteil.

D'Chambre des Salariés huet an hiren Avise fir eng Erweiderung vum Champ d'application, wéi zum Beispill op d'Arbeitsrecht, plädéiert. D'CSL begréisst och d'Aféierung vun der Mediation. An engem spéideren Avis weist si sech zefridden, datt verschidde vun hire Recommendationen zréckbehal goufen, bleibt awer bei hirer Kritik, datt kee staatleche Finanzierungssystem virgesinn ass.

Vun der Chambre de Commerce an der Chambre des Métiers koume véier gemeinsam Avisen, an deene si eng méi reservéiert Position vis-à-vis vum Recours collectif anhuelen. Si stinn der Grondiddi skeptesch géint iwwer a plädéiere fir eng strikt a limitéiert Ëmsetzung vun der EU-Direktiv. Si stellen d'Noutwendegkeet vum neie Mechanismus a Fro, well déi bestoend juristesche Instrumenter nach net voll ausgeschöpft wieren. Si kritiséieren, datt de Champ d'application ze breet wier, a schwätze sech géint d'Veréffentlechung vu Geriichtsentscheidungen aus, soulaang d'Responsabilitéit vum Professionellen net definitiv feststeet. An hirem leschten Avis vum Dezember 2024 begréissen déi zwou Chamberen allerdéngs, datt vill vun hire Fuerderungen ugeholl goufen. Och hei gesäit een, dass et Work in Progress war.

An hirem Avis huet d'Cour supérieure de justice sech op d'Analys vun der geplangter gerichtlecher Prozedur am Kader vum Recours konzentréiert an dobäi e puer weesentlech Reserve formuléiert. D'Cour kritiséiert déi Zwouphasestruktur vun der Prozedur, engersäits d'Decision iwwer d'Recevabilitéit an dann eng zweet Decision iwwer de Fond. Dat géif an hiren Aen d'Prozedur onnéideg schwéierfällg a lues maachen. Si plädéiert dofir, d'Recevabilitéit direkt am Hauptverfahren ze präwien.

Am Avis vum Conseil de l'ordre vum Barreau gouf den Text vum Projet de loi virun allem prozedural kritiséiert, d'Komplexitéit vun der Struktur vum Gesetz an datt eng Rei Definitionen net prezis genuch wieren.

D'CNPD huet an hirem Avis d'Méiglechkeet vun engem Recours collectif begréisst an zäitgläich bedauert, datt dëse Mechanismus just am Konsumentebereich géllt an net fir all Verstéiss géint de Règlement sur la protection des données. Doriwuer eraus stellt si Froen iwwer d'Ännerung vun hirem eegene Gesetz, fir dës nei Kompetenzen ofzedecken. An hirem zweeten Avis fuerdert d'CNPD, datt d'Publikatioun vum Geriichtsentscheidung kloer gereegelt ginn, fir perséinlech Donnéeën ze schützen.

Vill vun de Fuerderungen vun de verschiddene Kummere sinn an de finalen Text agefloss. An an der Sëtzung vum 23. Oktober dëst Joer huet d'Kommissioun de schrëftleche Rapport adoptéiert.

D'Gesetz géllt réckwierkend fir all Sammelklo ab dem 25. Juni 2023, well dat den Datum ass, ab deem d'Direktiv hätt missen transposéiert sinn. De Schued kann also virun dem Datum passéiert sinn, wou dëst Gesetz a Kraaft trëtt.

Mat dësem Gesetz setze mir e kloert Zeeche fir e méi staarke Konsumenteschutz an eng gerecht Balance tëscht Bierger an de Professionellen. D'Direktiv, näischt aneres wéi d'Direktiv – dat war de Leetfuedem. An haut kënnen mir soen: Mir hunn e Gesetzesprojet, dee kloer, prezis an am Déngscht vum Bierger ass.

Domat géif ech mäi Rapport gäre schléissen. Awer ech well och onbedéngt gären all deene Leit e grouse Merci soen, déi un dësem Projet matgeschafft hunn, an do alle viraan der Madamm Catherine Phillips aus dem Konsumenteschutzministère, well dat hei war wierklech eng Sisyphusaarbecht. Ech mengen, mir si vun 110 Oppositions formelles da bannent dräi Joer op e finalen Text komm, deen de Konsens gemaach huet. A mir hunn e roude Fue-dem, deen derduerchgeet. Dat war keen einfachen Job. An ech mengen, Dir sidd och en cours de route dropgesprongen, well d'ganz Ekippen hunn en cours de route iergendwa geännert, souwuel wat de Reporter ugeet wéi dann eeben am Ministère. An dofir e ganz, ganz grouse Merci.

An dann awer och e grouse Merci un den Tun Loutsch aus der Chamber, deen dann och hei als Administrateur vun der Agrarkommissioun dee Projet betreit huet, well et war net evident. A mir hunn en Dënschen nach driwwer geschwat: De Finissage vum Rapport ass eréischt Ufank dëser Woch gemaach ginn. Dofir e ganz, ganz grouse Merci dofir.

Voilà, da géif ech elo meng aner Kap als Spriecherin vun der CSV undoen.

Discussion générale

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, Dir kennt alleguer d'Geschicht vum David a vum Goliath aus der Bibel. Et ass am 1. Buch Samuel. Si erzielt vum Kampf tëscht dem jonken Hiert David an dem riesege Philister Goliath. Wärend d'Armée vun israelittesche Kinnek Saul géint d'Philister kämpft, traut sech keen, géint de Goliath unzetrieden. Bon, et ass e Krichsheld vu bal dräi Meeter Héicht a bewaffnet bis un d'Zänn.

De jonken David, deen nach net emol Zaldot ass, bon, seet dann: „Ok, ech maachen dat.“ De Kinnek Saul stëmmt zou an de klengen Hiert zitt lass, ouni Rüstung, just mat senger Schleider an e puer Steng. Wéi de Goliath sech dann natierlech iwwer dee klengen David lëschteg mécht, hëlt den David seng Schleider a schéisst dem Goliath ee vu senger Steng matten op d'Stier. De Ris fällt ëm. De klengen David huet de Kampf gewonnen.

(Interruption)

An den David ass fortgelaf.

(Hilarité)

Une voix | En ass seng Schleider sichen.

Mme Stéphanie Weydert (CSV) | A!

(Hilarité)

D'Geschicht vum Kampf vum klengen David géint de risége Goliath ass an den allgemenge Sproochgebrauch gaangen. Et ass eng Metapher fir en ongläiche Kampf, wou ee vun de Bedeelegten am Fong op den éischte Bléck guer keng Chance huet.

Dat war bis elo och viru Geriicht dacks de Fall, wann e Konsument wollt säi Recht akloen. Déi aner Säit huet meeschtens juristescht a finanziell wesentlech besser Moyenen. Den Händler, d'Firma oder, méi schlëmm nach, e Weltkonzern sëtzt ganz einfach um längeren Hiewel. A genee dofir stëmme mir haut d'Gesetz zum *Recours collectif* oder op Däitsch der *Sammelklage*.

Mat dësem Gesetz schafe mir, wat een op Neilëtzbuergesch esou schéi mat „Level-Playingfield“ ëmschreift. Mir schafen eng Basis, fir datt béid Parteien – de Konsument an de Professionellen – déi selwecht Chancë viru Geriicht hunn, wann et zum Sträit kënnt. An dat ass enorm wichteg.

Ech ginn Iech d'Beispill aus der rezenter Vergaangenheet, dat Der sécherlech alleguerte kennt: de Volkswagen-Diesel-Skandal an Däitschland. Am September 2015 ass erauskomm, datt de VW-Konzern bei verschiddene vu sengen Dieselauteo getrickst a gefuddelt hat. Et gouf eng Software installéiert, déi d'Tester vun de Schadstoffwäerter manipuléiert huet. An dës Software huet erkannt, wann d'Gefier getest gouf, well da waren d'Schadstoffwäerter gutt, mam Resultat, wann dann d'Gefier um normale Stroosseverkéier deelgeholl huet, datt dann d'Schadstoffwäerter däitlech méi héich waren. Am Ganze ware ronn 11 Milliounen Autoe weltwäit betrafft, an dovunner iwwer 8 Milliounen an Europa.

An Däitschland hat d'Verbraucherzentrale Bundesverband zesumme mam ADAC am Numm vu ville concernéierte Bierger eng *Sammelklage*, eng sougenannte „Musterfeststellungsklage“, géint Volkswagen agereecht. Dës Aktioun huet et ronn 260.000 Autosbesëtzer erméiglecht, sech un enger gemeinsamer Prozedur ze bedeelegen, ouni individuell kloen ze mussen.

Am Februar 2020 ass et dunn zu engem Verglach komm. VW huet zugestëmmt, eng Gesamtzomm vu ronn 830 Milliounen Euro auszebezuelen. D'Indemitéite fir d'Besëtzer hu jee no Automodell an Alter tëscht 1.350 Euro a 6.257 Euro geleeën. Déi betraffe Konsumente sinn also an dësem ganz ongläiche Kampf – op där enger Säit de klengen Autosbesëtzer mat begrenzte Moyenen an op där anerer Säit e grouesse Weltkonzern mat praktesch onbegrenzte finanziellen a juristesche Mëttelen – zu hirem Recht komm.

Dir Dammen an Dir Hären, och zu Lëtzebuerg waren eng Rei Autosbesëtzer dovu betrafft. Am Mäerz 2018 huet d'ULC fir véier vun hire Membere getrennt zivilrechtlech Kloe géint Volkswagen, den Importateur a géint verschidden Händler zu Lëtzebuerg agereecht. An dësem Summer, also siwe Joer méi spéit, gouf et en éischt Urteel: D'Bezirksgeriicht vu Lëtzebuerg huet Volkswagen dozou verurteelt, dem betraffenen Autospropietär 2.000 Euro fir de moralesche Schued am Kader vum Dieselgate-Skandal ze bezuelen.

Dir héiert also, datt déi betraffen Autosbesëtzer et bei eis däitlech méi schwéier hate wéi déi Betraffen

an Däitschland oder an aneren europäesche Länner, an dat aus dem ganz einfache Grond, well et hei am Land zu deem Zäitpunkt, wou den Dieselskandal opgefoll ass, nach keng juristescht Grondlag fir eng *Sammelklage* ginn ass.

Dir Dammen an Dir Hären, d'*Sammelklage* stellt e juristescht Instrument duer, dat et erméiglecht, datt verschidde Persounen, déi duerch dat selwecht Verhalten oder déi selwecht Verstéiss betrafft sinn, hir Forderungen zesumme viru Geriicht kënnen bréngen. Si géilt als wichteg Mëttel, fir d'Effizienz vun der Rechtsverfolgung am Konsumenteschutz ze stäerken.

D'Virdeeler leien also op der Hand: Éischstens stäerkt d'*Sammelklage* d'Rechter vun de Konsumenten, well an enger Situatioun, wou all eenzel Forderung éischter méi kleng Schied betrëfft, wier et fir déi betraffe Persounen kaum wirtschaftlech sénnvoll, eleng viru Geriicht ze goen. D'*Sammelklage* erméiglecht et soumat, déi vereenzelt Kloen zesummeneschléissen an esou dozou bäizedroen, datt och dee vermeintlech schwachen Acteur zu sengem Recht kënnt, nom Motto „Am Ruddle si mer staark“.

Zweetens féiert d'*Sammelklage* zu méi Gerechtegkeet an Transparenz um Maart. Wann Entreprises, Produzenten a Fournisseure wëssen, datt si am Fall vun enger systematescher Verletzung vun de Konsumenterechter kollektiv kënnen verklot ginn, schaaft dat e preventive Wierkungseffekt a favoriséiert konform Geschäftspraktiken. D'Rechtsstaatlechkeet gëtt gefërdert, well och grouss Entreprises esou kënnen zur Rechenschaft gezu ginn.

Drittens kann d'*Sammelklage* och d'Effizienz vum Justizsystem verbesseren, well se et erméiglecht, eng Rei änlech Fäll an enger eenzeger Prozedur ze behandelen, amplaz datt all Betraffenen individuell viru Geriicht muss zéien.

An net zulescht entsprécht d'Aféierung vun esou engem Instrument och engem europäesche Kontext. D'Zil ass et, eng harmoniséiert europäesch Basis ze schafen, déi et Organisatiounen a Verbänn erlaabt, d'Rechter vun de Konsumenten an engem strukturierte Kader ze verdeedegen.

Wéi ech a mengem Rapport scho sot, handelt et sech bei dësem Gesetz ëm d'Ëmsetzung vun enger europäescher Direktiv. Mir hate bis de 25. Dezember 2022 Zäit, fir d'Direktiv an déi national Gesetzgebung ëmzesetzen. Mir sinn also, wéi sou dacks, leider e bëssen ze spéit un.

An dobäi hate mer matzäit ugefaangen. Den initiale Gesetzesprojet gouf schonn am August 2020 nach vun der viregter Regierung agereecht, also zu engem Zäitpunkt, wou d'Direktiv nach net emol fäerdeg negociéiert war an och nach net a Kraaft war.

Ob et elo e raffinéierte Schachzuch war, fir virun de Won ze lafen, sief emol dohinnergestallt. Den ursprünglechen Text vum Projet ass awer wäit iwwert de Kader vun der Direktiv erausgaang. D'CSV/DP-Majoritéit mat der Konsumenteschutzministesch Martine Hansen huet sech op de Prinzip vum „la directive, rien que la directive“ besënnt an huet den Text vum Projet nees an de virgeschriwwene Kader geréckelt.

Op jidde Fall huet et méi wéi fënnf Joer gedauert, bis de Projet dann all d'Hürde geholl hat, soudatt mir am Endeffekt bei der Ëmsetzung vun dëser wichteger Direktiv dräi Joer ze spéit sinn. Dat ass net gutt. Dat ass net gutt, well – wéi ech grad scho gesot hunn – vill Konsumenten, vill Biergerinnen a Bierger hei am Land an doriwier eraus, déi e Problem hunn, setzen hir Hoffnungen an dëst Instrument, dat si aus dem Ausland kennen.

Holland ass eent vun de Länner, dat am wäitste fortgeschratt ass. Et gëtt do richteg *Class Actions*, och fir Leit, déi net am Land wunnen. A si si ganz aktiv bei internationale Prozesser, wéi zum Beispill géint Facebook oder TikTok.

An Däitschland gëtt et zanter 2018 déi sougenannte *Musterfeststellungsklage*, also eng *Modellsammelklage*. Et war dëst Instrument, dat am Dieselgate-Skandal den Affer zu hirem Recht verhollef huet.

A Frankräich gouf d'*Sammelklage* schonn 2014 agefouert. Ufängs war se da just op Konsumentefäll limitéiert, mee gouf duerno och op Gesondheet, Ëmwelt, Diskriminatioun an aner Beräicher ausgedeeent. An der Belsch ass d'*Sammelklage* och 2014 agefouert ginn.

Et si virun allem d'Erfaarungen aus Frankräich an aus der Belsch, déi weisen, datt de *Recours collectif* eng ganz komplex Matière ass an et dofir och net einfach ass, e Gesetz ze schreiwen, dat herno an der Praxis och gutt an einfach funktionéiert an den Uspréich vun de Konsumente gerecht gëtt.

Dofir wëll ech, Dir Dammen an Dir Hären, hei eng *Motioun* deposéieren. Ech wëll betounen, dass dës *Motioun* vun alle Fraktiounen a *Sensibilités* matgedroe gëtt. Ech mengen, déi gréng hu se elo net mat ënnerschriwwen, mee ech krut awer gesot, si wäere prinzipiell domat d'accord, se matzestëmmen. Ech wëll awer och soen, dass d'LSAP, wéi ech gëschter laanscht komm sinn, fir d'*Motioun* ze ënnerschreiwen, gesot huet: „A, mir wollten dat selwecht maachen, och no enger Dauer vu fënnf Joer eng *Evaluatioun* maachen.“ Dofir, ech mengen, mir schwätzen hei alleguerten aus dem selwechte Mond, wa mer soen: Et ass en immens komplex Gesetz an eng immens komplex Matière an et ass immens wichteg, dass mer do fënnf Joer nodeem et a Kraaft getrueden ass déi Saach eng Kéier op de Leescht huelen a kucken: Wat ass gutt gelaft? Wéi kënnen mer d'*Situatioun* verbesseren, fir dass effektiv och d'Gesetz seng *Wierkung* huet, déi et soll hunn, an am Sënn vun dem Konsument d'Prozedur esou séier an esou effikass wéi méiglech ze maachen? Här President.

Motion 1

La Chambre des Députés,

– vu le projet de loi n° 7650 portant modification :

1° du Code de la consommation ;

2° de la loi modifiée du 11 avril 1983 portant réglementation de la mise sur le marché et de la publicité des spécialités pharmaceutiques et des médicaments préfabriqués ;

3° de la loi modifiée du 27 juillet 1991 sur les médias électroniques ;

4° de la loi modifiée du 27 juillet 1997 sur le contrat d'assurance ;

5° de la loi modifiée du 14 août 2000 relative au commerce électronique ;

6° de la loi modifiée du 24 mai 2011 relative aux services dans le marché intérieur ;

7° de la loi modifiée du 23 décembre 2016 sur les ventes en soldes et sur trottoir et la publicité trompeuse et comparative ;

8° de la loi du 26 juin 2019 relative à certaines modalités d'application et à la sanction du règlement (UE) 2018/302 du Parlement européen et du Conseil du 28 février 2018

visant à contrer le blocage géographique injustifié et d'autres formes de discrimination fondée sur la nationalité, le lieu de résidence ou le lieu d'établissement des clients dans le marché intérieur, et modifiant les règlements (CE) n° 2006/2004 et (UE) 2017/2394 et la directive 2009/22/CE,

en vue de la transposition de la directive (UE) 2020/1828 du Parlement européen et du Conseil du 25 novembre 2020 relative aux actions représentatives visant à

protéger les intérêts collectifs des consommateurs et abrogeant la directive 2009/22/CE ;

– considérant que ce texte introduit un mécanisme nouveau dans l'ordre juridique national, inspiré du droit européen et de pratiques déjà existantes dans d'autres États membres, notamment en France et en Belgique ;

– considérant que l'expérience de ces pays montre que la mise en œuvre pratique du recours collectif soulève des questions importantes relatives à l'accès effectif à la justice, à la complexité de la procédure ;

– estimant dès lors qu'une évaluation empirique et juridique du fonctionnement de ce nouveau dispositif est nécessaire après un certain temps d'application, afin d'en mesurer l'efficacité et d'identifier d'éventuelles adaptations législatives,

invite le Gouvernement

– à procéder, dans un délai de cinq ans à compter de l'entrée en vigueur de la loi, à une évaluation complète de la mise en œuvre du recours collectif au Luxembourg ;

– à examiner notamment :

- le nombre et la nature des recours introduits,
- la durée moyenne des procédures,
- les résultats obtenus pour les consommateurs,
- l'efficacité des dispositifs de médiation et de règlement extrajudiciaire,
- les difficultés rencontrées par les juridictions et les entités qualifiées ;

– à présenter à la Chambre des Députés, sur la base de cette évaluation, un rapport détaillé accompagné, le cas échéant, de propositions d'ajustement législatif.

(s.) Stéphanie Weydert, Marc Goergen, Gusty Graas, Paulette Lenert, Alexandra Schoos, David Wagner.

M. Claude Wiseler, Président | Villmools merci, Madamm Weydert.

(Interruption par M. Mars Di Bartolomeo)

Mme Stéphanie Weydert (CSV) | Wat mengt Dir, Här Di Bartolomeo?

M. Mars Di Bartolomeo (LSAP) | Mir sinn alleguer David.

Mme Stéphanie Weydert (CSV) | Jo. Voilà, mir sinn allegueren David. Richteg.

(Hilarité)

Wéi ech elo grad sot: D'Sammelklo ass e wichtege Moyen, fir d'Effizienz vum Konsumenteschutz ze stäerken, mee si bréngt och eng Rei juristesche, praktesch an ekonomesch Erausforderunge mat sech.

Et gëtt ëmmer nees drop higewisen, dass d'Sammelklo zu exzessive juristesche Prozedure féiere kéint, besonnesch wa si net genuch encadréiert gëtt. D'Erfarung an e puer anere Länner weist, dass esou Kloe mat héije Käschten, laange Prozeduren a komplexe Verdeelungsmechanisme kënne verbonne sinn.

D'Kritiker féieren och un, dass eng Sammelklo de wirtschaftlechen Drock op d'Betribler staark erhéije kéint, och an deene Fäll, wou d'Responsabilitéit net kloer feststeet. D'Fro vum méigleche Mëssbrauch, beispillsweis duerch Affekoten oder Organisatiounen, déi Kollektivkloen aus kommerziellen oder politesche Grënn féieren, gëtt dofir dacks ervirgehuewen. Dëst Argument féinnt een dann och a verschiddenen Avisen erëm.

Zousätzlech kéint d'Sammelklo, wa se net mat adequate Kontrollmechanismen ausgestatt ass, d'Roll vun de Geriichter belastschten an d'Prozedure verlängereren, amplaz se ze vereinfachen. Et géllt, déi richteg Balance tëscht Effizienz, Gerechtegkeet a Sécherheet ze fannen.

Schliisslech gëtt och dacks argumentéiert, dass d'besteend individuell Recoursméiglechkeeten an engem klengen an effiziente Justizsystem wéi dem Lëtzebuerger schonn effikass an zouverlässeg funktionéieren, soudatt d'Noutwendegkeet vun engem vollwärtiger Sammelklo nach misst bewise ginn.

Aus dese Grënn hu mer verschidde Garantien, et kann een och soe „Garde-fouen“, am Gesetz ageschriwwen.

Éischtens: d'Qualitéit fir ze handelen. Net all Organisatioun kann einfach mol e Recours collectif lancéieren. D'Gesetz gesäit kloer vir, dass nëmme bestëmmten Entités qualifiées dat maachen dierfen. An des Entitéite mussen dann eeben och bestëmmte Voraussetzungen erfüllen: Transparenz, eng gutt Governancessstruktur. An duerch des Moosname gëtt verhënnert, dass all belibige Grupp ënnert dem Label „Recours collectif“ agéiert, an dat ouni Kontroll. Dëst mécht, dass d'Betribler net mat onkloren, exzessive Sammelrecourse konfrontéiert ginn.

Zweetens: d'Recevabilitéit. D'Gericht iwwerpréift, ob d'Ufuerderunge fir eng Sammelklo iwwerhaupt erfëllt sinn. Duerch dese Filter gëtt scho fréizäiteg verhënnert, dass iergendwellech „fantasievoll“ oder opportunistesch Recoursen um Fong vun engem Gericht mussen traitéiert ginn. D'Beziirksgericht iwwerpréift d'Recevabilitéit, et kuckt awer och, ob et méiglecherweis Interessenskonflikter gëtt.

An drëttens: Et ass e strukturéiert an awer och en transparent Verfahren, wou déi eenzel Etappe kloer definéiert sinn. Béid Parteie wëssen, wat op se duerkennt, well d'Ramebedéngunge ganz kloer sinn. An, och dat ass ganz wichteg: Et gëtt kloer Delaieren.

Ob dat elo alles duergeet, ob d'Gesetz plazeweis ze wäit geet oder net wäit genuch, d'Prozedur ze komplizéiert ass oder net, dat wäert d'Praxis eis weisen. All dat gesi mer spéitstens, wa mer a fënnf Joer déi éischt Evaluatioun maachen.

Ech kommen zum Schluss. Mam Gesetz, wat mir haut stëmmen, stärke mir de Konsumenteschutz. Mir schafen en Instrument, dat dem klengen David d'Méiglechkeet gëtt, sech am Fall vun engem Schued géint de grouse Goliath viru Geriicht duerchzusetzen.

An domat ginn ech den Accord vun der CSV-Fraktioun fir dese wichtege Meilesteen am Interess vum alle Konsumentinnen a Konsumenten. Ech soen Iech Merci.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Madamm Weydert, speziell fir Äre schréftlechen a fir Äre mëndleche Rapport. Deen nächsten ageschriwwene Riedner ass den Här Gusty Graas. Här Graas, Dir hutt d'Wuert.

M. Gusty Graas (DP) | Merci, Här President. Ech muss Iech fir d'éischt heibannen enttäuschen, dass ech net kann esou eng flott Geschicht wéi d'Madamm Weydert aus der Bibel zitéieren, well si se vill besser kennt wéi ech.

(Hilarité)

Mee ech muss awer ënnersträchen, dass dat Beispill awer ganz gutt gewielt war an dass u sech déi Zitatioun aus der Bibel mat dem David an dem Goliath ganz gutt op dee Gesetzesprojet hei passt.

Ech mengen, wat evident ass: Mir liewen an engere Gesellschaft, wou natierlech de Konsum eng ganz grouss Roll spillt, wou mer ganz konsumorientéiert sinn, virun allem natierlech an eise Breeden. Dat bréngt natierlech och mat sech, dass d'Produzenten

och versichen, ëmmer nei Moyenen ze entwéckelen, fir déi Wuere besser un de Mann ze bréngen an un d'Fra, virun allem awer och déi Wuere attraktiv duereustellen. De Konsument huet oft souguer Schwierigkeeten, sech am Dschungel vun deene ganzen Offeren ermëzefannen.

An da kënnt natierlech och haut de sougenannten Onlineshopping derbäi, fir dann emol en neit Lëtzebuerger Wuert och ze gebrauchen. An et muss ee jo ganz éierlech sinn: Ech mengen, déi Wéinegst wäerten net dovunner Gebrauch maachen. Dat bréngt eng Rei Avantagé mat sech. Et geet oft méi schnell. D'Offer ka méi grouss sinn. Mee et bréngt natierlech och eng ganz Rei Desavantagé mat sech, an däärs soll ee sech awer och bewusst sinn, munchmol och au détriment vun deene classesche Geschäfte, wat awer och wirklech ze bedauern ass.

An da kommen natierlech awer och iwwert den Internet gewësse Finanztransaktiounen. An och do, mengen ech, ass keen heibannen, deen net schonn iergendwéi eng Mail kritt huet, wou en d'Gefill hat, déi wier wirklech vun engem Fournisseur an engem Produzent, engem Déngschtleeschter, deen ee géing gutt kennen, déi esou gutt nogemaach ginn ass, wou de Logo esou gutt duergestallt ginn ass, dass een awer praktesch instinktiv d'Gefill hat, dass se richtig ass. Am Endeffekt huet sech dat awer oft als falsch erausgestallt.

An ech kommen direkt och op dee leidege Problem vun de BIL-Clienten ze schwätzen, wou jo 60 Leit am Fong geholl staark leséiert goufen. Si hu 700.000 Euro verluer. A grad déi Leit hu sech jo och elo zesummedoen a wollten iwwert de Wee vun engem Sammelklo dann och versichen, hiert Recht ermëzékriegen. Dat ass och gutt esou. A mir hu jo hei matgedeelt kritt, dass d'Gesetz retroaktiv kann applizéiert ginn, soudatt déi Leit am Fong geholl och kënnen direkt dovunner profitéieren.

Wann een natierlech, fir dat elo op gutt Lëtzebuerger gesch hei auszedrécken, iwwert d'Ouer gehae ginn ass, dann ass et evident, dass ee bis dato quasi ëmmer eleng dostoung. Natierlech kéint eng gewësse Roserei op. Natierlech wëllt een do dergéint virgoen. Natierlech wëllt een och geriichtlech Schrëtter ënnerhuelen. Mee mir wëssen, wéi et ass: Wann ee bis eleng dosteet, da verléisst een awer trotzdem ganz séier d'Motivatioun. An déi wäert jiddefalls elo an deem Sënn geännert ginn.

D'Solidaritéit kann elo eng grouss Roll hei spillen. Ech mengen, net nëmmer insgesamt an eiser Gesellschaft ass d'Solidaritéit e wichteg Wuert, mee hei kënnen u sech dann awer nei Méiglechkeeten entstoen, fir dass een zu sengem Recht ka kommen, wann, wéi gesot, Gläichgesënnter sech zesummedinn.

Dëst Gesetz ass awer och de Beweis, dass d'Europäesch Unioun, contrairement zu deem, wat nawell gäre vun deem engen oder deem aneren ëmmer behaupt gëtt, ganz effikass ka schaffen. Dass Gesetz hei ass jo d'Basis vun der Ëmsetzung vun engere EU-Direktiv. An dowéinst soll een dat och hei ouni Zweifel ënnersträchen.

Hei zu Lëtzebuerg hu mer natierlech scho méi laang iwwert dee Recours collectif hei diskutéiert. An et ass schonn e puermol hei ënnerstrach ginn: Deen éischte Projet gouf jo ënnert der leschter Regierung hei presentéiert.

Mir sinn natierlech an engere extreem komplexer Matière hei. An d'Madamm Weydert huet dat exzellent hei presentéiert, soudatt och e manner Verséierte wéi ech dat ganz gutt verstanen huet. Mee et spiert een awer ganz séier, wéi gesot, dass mer an

enger schrecklech komplexer Matière hei sinn, eleng schonn duerch de Fait, dass esou vill Avisen erakomm sinn, eleng de Fait, dass Äre Rapport d'Nummer 33 hat – d'Nummer 33 fir en Document parlementaire, dass muss ee sech also mol virstellen! –, dass de Conseil d'État an engem éischten Avis 110 Oppositions formelles gemaach huet. Do muss ee sech scho bal ustrengen, fir nach aner Gesetzer ze fannen, wou jeemools eng Kéier esou vill Oppositions formelles gemaach goufen.

Ech wëll dann awer och hei ënnersträichen, dass eng Organisatioun menger Meenung och ganz wichteg an deem ganze Prozess hei ass, an och fir d'Zukunft. Dat ass d'ULC. D'ULC huet net manner wéi siwen Avisen gemaach. An ech mengen, d'ULC soll och e wichtige Acteur sinn herno bei der Ëmsetzung um Terrain.

Déi dräi Phasen, déi elo virgesi sinn, missten u sech de Garant sinn, fir dass Abusen och kënnen verhënnert ginn.

Mir begrëissen als Demokratesch Partei och, dass de Champ d'application elo ausgedeeent ginn ass, an zwar op 66 Akten. A wat och positiv ass, ass, dass u sech déi Sammelklo ka grenziwwerschreidend gemaach ginn. Ech mengen, mir liewen einfach an engem Raum, wou een net méi ka sou streng no Grenze kucken. An d'fir ass dat heiten ouni Zweifel och e ganz grousse Virdeel.

Jiddefalls, mat deem Gesetz schafe mer eng ganz gutt Basis, dass am Fall, wou eeben Entreprisë sech net konform verhalen an eng Rei Leit leséiert goufen, déi da kënnen dee Moment gerichtlech virgoen.

Ech wëll awer och hei ënnersträichen: Mir müssen awer oppassen, dass dat net elo op eemol e bëssen esou en allgemengt Denke kënt, wéi wann all Entreprise hei géing versichen, sech hir Virdeeler ze verschafen, andeems de Konsument net onbedéngt ëmmer mat der Wourecht konfrontéiert gëtt. Nee, dass mat Sécherheet net de Fall. Ech mengen, mir hunn awer eng Entreprisewelt, déi ganz gutt fonctionéiert. An dat hei ass u sech dann, wéi gesot, fir déi, wéi et jo ëmmer ass, schwaarz Schof dann och doraus ze detektieren.

Mat deem Gesetz leede mer ouni Zweifel e grouse Paradigmewissel an. An dowéinst nach eng Kéier, et ass schonn e puermol hei ënnerstrach ginn, dass am Interêt vum Konsument.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, wat natierlech och wichteg ass, ass, dass déi Sammelkloen am Fong nëmme duerch den agreéierten Acteur kënnen hei deposéiert ginn an net duerch eng Einzelperson. Soss géing een awer och vläicht Gefor lafen, dass et zu enger Well vu Kloe kéim, déi jo vläicht awer zum Deel net justifiéiert wieren.

Wat awer och ganz wichteg ass, an ech mengen, dass wëssen d'Affekoten heibanne vill besser wéi ech, ass, dass awer och de Justizapparat kann entlaascht ginn, dass eeben elo, wa Sammelkloe kommen, net méi all Eenzele muss kloen. Mir wëssen, dass sech d'Affären op de Gerichter accumulieren. An hei gëtt am Fong geholl awer eng Méiglechkeet gebueden, fir dann awer dat trotzdeem méi ze bündelen.

Da wëll ech awer och nach vläicht op déi Procédure simplifiée hiweisen an dorop, dass mer och d'Erfahrungen aus den Nopeschlänner hei mat aflësse loosse. Et ass och gutt, well et, wéi gesot, nach eng Kéier, eng ganz komplizéiert Matière ass, dass een awer och kuckt: Wat ass am Ausland scho vir sech gaang? Wéi kënnen mer am Fong geholl Erfahrungen do mat eriwuerhuelen?

E wichtige Aspekt ass natierlech och d'Mediatioun, wat mer als Demokratesch Partei selbstverständlech och begrëissen. Mir versichen och, déi vläicht nach

weider ze promovieren, fir dass gegebenefalls och en cours de route kann à l'amiable eng Decisioun geholl ginn. Ech ënnersträichen dann och nach eng Kéier hei, dass de Médiateur de la consommation u sech fir déi zwou Parteien jo gratis ass. Am Virfeld ass et jo och ganz vill Diskussiounen iwwert déi Mediation ginn. Dofir si mer och zefridden, dass eng gewëssen Ouverture och do gemaach ginn ass.

Jiddefalls, ënner dem Stréch si mer als Demokratesch Partei ganz en faveur vun deem Gesetz. Et ass eng Stärkung vun de Rechter vum Konsument.

An erlaabt mer vläicht zum Schluss nach, eng ganz kuerz Bemierkung och iwwert d'Motioun ze maachen. Dass ass eng ganz gutt Motioun, déi mir selbstverständlech matdroen. Et ass nämlech wichteg, dass mer eis awer och Zäit ginn, fir eng Kéier e Bilan ze maachen. Mir wëssen net, wou d'Rees higeet mat deem Gesetz. Mir wëssen net, wat u sech d'Envergnung ass. An dowéinst ass et also wichteg ... Elo kann een iwwert déi fënnf Joer diskutieren, ob een et och hätt kënnen no dräi Joer maachen, mee dass ass elo emol zweetrangeg. Ech mengen, wat wichteg ass, ass, dass mer eis d'Wuert hei ginn, dass awer e Bilan gemaach gëtt no fënnf Joer an dass mer dann am Fong eréischt gesinn, ob mer um richtege Wee sinn oder ob mer nach mussen gewëssen Adaptatiounen virhuelen.

Jiddefalls, haut ass e ganz wichtige Schrëtt am Interêt vun de Konsumenten gemaach ginn. An ech soen Iech duerfir Merci fir d'Nolauschteren a bréngen selbstverständlech och d'Zustëmmung vun der DP.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Claude Wieseler, Président | Merci, Här Graas. Déi nächst Riednerin ass d'Madamm Paulette Lenert. Madamm Lenert, Dir hutt d'Wuert.

Mme Paulette Lenert (LSAP) | Merci, Här President. Jo, de kollektive Rechtsschutz fir d'Konsumenten zu Lëtzebuerg, dass ass eng laang Geschicht. An ech mengen, wa mer eppes hei deelen, op alle Fall déi Leit, déi dru geschafft hunn, dann ass et eng grouss Erliichterung, dass mer no deene laange Joren hei kënnen zesumme stoen, fir iwwert dëst Gesetz ofzestëmmen.

De Prinzip vum der Sammelklo, deen ass einfach an en ass iwwersichtlech. Et ass eng Prozedur, déi et erlaabt, fir et kuerz ze maachen, Zäit a Käschen ze spueren an domadder de Rechtszougang fir all Eenzelne méi einfach a méi gerecht ze gestalten.

Grad wann den Enjeu vum individuellen Usproch kleng ass, grad dann, bleift de Risiko grouss, um Enn eleng op senge Käsche sëtzen ze bleiwen. An dat ass genee dat, wat mécht, firwat vill Leit d'Vertrauen an d'Justiz verléieren, well se letztendlech aus Käschtegrënn op hire legitime Rechtsusproch verzichte müssen.

De Recours collectif, dee wäert et an Zukunft méiglech maachen, Efforten a Käschen ze bündelen. Aus der Schwächt vum Einzelnen entsteet eng kollektiv Stärkt, eng Beweegung, déi d'Konditiounen schafft, fir op Aenhéicht mat grouse Betriber a Konzernner kënnen ze verhandelen.

Nieft der bekannter VW-Affär an Däitschland, déi elo schonn e puermol zitéiert ginn ass, gëtt et och ganz vill aner Beispiller, déi de Meerwäert vum kollektive Rechtsschutz däitlech maachen.

A Kanada zum Beispill, wou d'Sammelkloe schonn zënter de 70er-Joren eng Realitéit sinn, gouf beispillsweis eng grouss Ëmweltschutzklo vu 7.000 Bierger a Biergerinne géint eng Nickelraffinerie an hir gesondheetsschiedlech Emissiounen agesat. D'Resultat: eng

relativ impressionnant Entschiedegung an Héicht vu 36 Milliounen kanadeschen Dollar.

An engem aneren, och kanadesche Fall huet eng Sammelklo zu engem historeschen Entschiedegungsprogramm fir Honnerttausenden indigène Kanner gefouert, déi joerzengtelaang a Wunninternater zwangsassimiliéiert an och zum Deel mësshandelt goufen.

Ma och a Skandinavien huet sech gewisen, dass kollektiv Rechtsschutzinstrumenter eng ganz nei Dynamik u Gerechtegkeet a Verantwortung mat sech zéien. An Norwege beispillsweis konnte sech 180.000 Clientë vun enger grousser Bank zesummendoen, fir géint iwwerdeiert Fraisen ze kloen. An och si hunn deemools Recht kritt, och wann de Schued fir den Einzelnen nëmme ganz geréng war a sécherlech net den Opwand vun enger eenzelner Klo justifiéiert hätt.

Änlech Fäll gouf et a Schweden an och an Holland. Ech erënneren un déi berühmten Dexia-Affär, déi am Fong geholl och Modell stoung fir d'Direktiv, vun där mer haut schwätzen, wou Zéngtausende Konsumenten a Konsumentinnen duerch ganz staarke medialen Drock, dee se opgebaut hunn, am Kader vun enger Sammelklo aussergerichtlech entschidegt goufen. An och an Holland huet eng ganz traureg Medikamentenaffär gewisen, wéi wichteg et ass, dass betraffe Famillje sech kënnen zesummeschléissen an net eleng gelooss ginn. Déi Affär, op déi ech mech do referieren, ass eng vu syntheeteschem Östrogen, dee reegelméisseg schwangere Frae verschriwwen ginn ass a wou sech eréischt spéit erausgestallt huet, dass dat enorm Schied fir d'Meedercher mat sech gezunn huet, déi herno deels onfruchtbar waren oder awer en erhéichte Kriibsrisko haten.

Sou ënnerschiddlech all déi Affären sinn, eppes hunn all dës Affären gemeinsam: Si weisen, dass d'Gleichgewicht tëscht dem Einzelnen an de grouse wirtschaftlechen Acteuren alles, mee keng Selbstverständlechkeet ass.

D'gesetzlech Verankerung vun der Sammelklo ass dofir fir eist Land e grouse Schrëtt. An et ass och e wichtige Schrëtt a Richtung vun enger moderner, vun enger méi gerechter Rechtsuerdnung.

An awer: Lëtzebuerg huet et an der Vergaangenheet fäerdegbruecht, op ganz ville Pläng Virreider ze sinn, e Land mat enger progressiver Justizpolitik, déi ganz geziilt déi Schwächst an eiser Gesellschaft aktiv geschützt huet. Ech erënneren un d'70er-Jore mat engem ganz moderne Strofvolzzuch. Ech erënneren un d'Verhältnis tëscht de Bierger an der Verwaltung, mat enger Procédure administrative non contentieuse, déi ganz innovativ war, an och zu deem Zäitpunkt de Wunnengskaf op Plang mat engem VEFA-Gesetz, wat déi Zäit och ganz innovativ war.

Haut am Beräich vun der Sammelklo hätt ech mir deemno vläicht och e bësselche méi e couragéierte Gesetzestext gewënscht, e Modell vu Sammelklo, deen eng kloer Haltung zum Ausdrock bréngt, eng Haltung fir Gerechtegkeet an e konsequente Kräfteausgläich um Marché.

Mir hunn et héieren: Fënnf Joer sinn zënter dem Depot vum initiale Projet vergaangen, mat aussergewéinlech laange Waardezäiten zum Deel tëscht den Etappen, déi maachen, dass mer mëttlerweil trauregt Schlusslicht bei der Ëmsetzung vun der EU-Direktiv sinn.

Mee et ass net nëmme dat. Den Text, sou wéi en haut virläit, gouf duerch Amendementer vun der Regierung op ville Pläng zrëckgeschrauft. D'Madamm Weydert ass schonn drop agaangen. A Lëtzebuerg mécht elo ganz bewusst net méi fir de Konsument

wéi dat, wat absolutt vun eis gefuerdert ass, den absolute Minimum, deen d'EU verlaangt. Aner Länner hate scho längst Sammelkloen en place, éier se iwwerhaapt dozou hu missen opgefuerdert ginn. An eng Recommendation vun der EU, fir dat fräiwëlleg ze maachen, déi op 2013 zréckgeet, ass op daf Ouere gestouss.

„La directive, rien que la directive“, esou heescht et an der Motivatioun vun där éischter Serie vun Amendementen, déi abruucht gi sinn nom Regierungswiesse, an dat op dräi verschidde Pläng. Ech géif eng Kéier dorobber agoen. Dat ass de Champ d'application, dat ass de Règlement extrajudiciaire du litige virun allem an och d'Qualité pour agir an d'Titulaires.

Net méi wéi eng Direktiv verlaangt, dat kléngt, léif Kolleegen, aliichtend op den éischte Bléck. Dat ass e Slogan, deen immens gäre beméit gëtt. Mee hei geet et net, wéi ee kéint unhuelen, em lüsteg Bürokratie, déi soll ofgebaut ginn. Nee, hei geet et em Mënschen. Et geet drëm, dass d'Bierger an d'Biergerinnen, méi spezifesch d'Konsumenten, deenen hir Rechter verletzt gi sinn oder déi Affer vu Bedruch gi sinn, net, fir op der Madamm Weydert hiert Bild zréckzekommen, wéi den David ouni eng Schleider virum Goliath plakeg dostinn oder, wa mer an d'Mythologie ginn, vläicht wéi den Herkules vis-à-vis vun der Hydra. Déi kann een och nach fir déi, déi d' Bibel net esou gär liesen, beméien. Nee, et geet net dorëms. Et ass eigentlech eng Stärkung vu Rechter an net eng Belästegung iwwer Prozeduren, vun där mer hei schwätzen.

Trotzdem wäert d'LSAP-Fraktioun dese Projet matdroen, well et e ganz wichtige Schrëtt an déi richteg Richtung ass. Mee dat därf net driwwer ewechtäuschen, datt mer awer nach e puer prinzipiell Kritikpunkten hei wëllen ervirhiewen.

Fir d'éischt eng Kéier d'Mediatioun. Et ass drop agaange gi vun de Virriedner, dass mer hei eng ganz grouss Skepsis vusäite vum Staatsrot hate mat enger ganzer Serie un Opposition-formellen, déi sech zu engem ganz groussen Deel ëmmer erëm ronderëm dat Thema Mediatioun gedréit hunn. Et muss ee wëssen, dass d'Erfahrung aus anere Länner kloer weist, dass eng ganz gutt encadréiert Mediatioun am Kontext vu Sammelkloen an deenen allermeeschte Fäll zu zefriddestellende Léisunge féiert, an zwar zefriddestellend fir sämtlech Parteien.

A genee aus deem Grond haten eng ganz Rei Experte mat Praxis- an och Prozedurerfahrung hei am Land zesumme mam deemolege Konsumenteschutzministère geschaff an eng Prozedur ausgeschafft, déi sollt den Ufuerderunge vu grousser Gruppe gerecht ginn, eng spezifesch Mediatiounsprozedur also.

A fir deser aussergerichtlecher Prozedur an domadder de concernéierte Parteien natierlech méiglechst effizient op d'Spréng ze hëllefen, gouf eng obligatoresch Informatiounsversammlung zu deem Sujet virgesinn. Kee Flichtverfahren also, mee leedeglech eng Informatiounsversammlung.

A wourëms ass et bei deem ganz villen Hin an Hier och mam Staatsrot letztendlech gaangen? Majo em näischt aneres wéi em eebe just des obligatoresch Informatiounsversammlung. Fir et op Franséisch eng Kéier ze zitieren aus dem Text: „Une réunion d'information sur le processus de règlement extrajudiciaire [...] est obligatoire.“ Dat ass e relativ kloer Saz.

An des verbindlech Informatiounsversammlung, déi ass vum Staatsrot mat ganz vill Emotioun – ech mengen, iwwer véier vu sechs Säite vu senger Considération-généralen – als eng onzoumutbar Phase obligatoire de médiation préalable bezeechent ginn an et si prinzipiell Bedenken ubruucht ginn.

Jo, den Auteur huet souguer eng Rechtsspriechung vum Europäesche Geriichtshaff beméit, d'Affär Rosalba Alassini, déi sech ganz ausféierlech net etwa mat enger Informatiounsversammlung befasst, mee eebe justement mat enger Procédure de conciliation obligatoire, dat heescht mat engem Verfahren, wat obligatoresch ass. Bref, ech ginn net op den Detail an, mee déi héich Kierperschaft huet sech hei seriö gestouss un där Informatiounsversammlung an do eng ganz akut Gefor dra gesinn, déi sech bis haut jiddefalls op alle Fall mengem Verständnis entzitt.

Ech hätt mer dofir gewünscht, dass d'Ministesch de Courage gehat hätt, zesumme mat der Kommissioun feststellen, dass an deem ganzen Text néierens vun enger obligatorescher Mediatioun rieds geet an dass mer eis vläicht iwwer déi Bedenken do ewechgesat hätten. Mee deem sollt net sou sinn.

Elo kéint Der Iech froen: „Firwat reegt dat een esou op?“ Well am Endeffekt spillen elo d'Reegele vum Code de procédure civile. Do kann ee soen: „Dat ass jo näischt Schlechtes.“ Majo, d'Resultat am Endeffekt ass awer e relativ komplexen a schwéier liesbare Gesetzestext, deen op verschidde Artikelen am Code de procédure civile verweist. Dat heescht, mir hunn hei e Konsumenteschutztext, deen eriwuer verweist op en anere Code. An domadder net genuch: All eenzelne Verweis ass nach eng Kéier bestückt mat Dergatiounen. Dat ass, léif Kolleeginnen a Kolleegen, e juristeschen Tetris vom Feinsten a virun allem awer och eng verpasste Chance fir méi Kloerheet.

Ech begrëssen dofir ausféierlech déi Motioun, déi eragereecht ginn ass. Ech denken, dass mer alleguerte gutt berode sinn, eng Kéier déi heite Prozedur kritesch ze begutachten, wa bis Praxis virläit, fir ze gesinn, ob een eventuell kann nobesseren.

Den zweete Kritikpunkt, dat ass déi obligatoresch Verriedung duerch eng Entité qualifiée, wéi se elo virgesinn ass. Mir bedauern, dass de Bierger/innen hei de fräie Choix geholl ginn ass. Am Joer 2025 hätt am Fong jidderewe kënnen fir sech selwer decidieren, wann e wëll viru Geriicht zéien, ob e wëll eng Entité qualifiée aschalten oder ob en dat eventuell selwer mécht oder engem aus dem Grupp uvertraut. Dat ass net zréckbehalde ginn. Gutt, dat kann ee gesinn, wéi ee wëll. Op alle Fall fanne mer et éischter réckschrëttlech.

Dann d'Procédure simplifiée, déi den Här Graas viru begréisst huet: Déi ass menges Wëssens eebe justement erausgefall, ausser ech hätt mech och elo verheddert an deem Ganzen. Mee ech mengen, dat war eebe justement ee vun deene Punkten, déi ech mer opgeschriwwen hat, bei deenen ech bedauern, dass se am Endeffekt net zréckbehalde ginn. Dofir muss ech Iech enttäuschen, Här Graas. Dir hutt dat begréisst, mee leider hu mer da festgehalen, dass dat och net méi soll am Text esou bleiwen, déi Procédure simplifiée. Dat wär eng gutt Saach gewiescht, fir et a verschidde einfachen a kloeren Affäre méi schnell kënnen iwwer d'Bün ze kréien, mee deem ass net esou.

An da letztendlech mä leschte Punkt: de Champ d'application. Jo, elo kann een d'Fro stellen: War et schlau oder net, matzäiten unzufänken? Ech hat déi ganz naiv Virstellung, wéi ech dee Ministère konnt iwwerhuelen, wéi ech déi Chance kritt hunn, dass mer géifen de Recours collectif an anere Beräicher och aféieren, dass mer géifen nom Beispill vun Norwegen oder Kanada dat zu engem allgemenge Prinzip heit am Land maachen. A meng éischt Enttäuschung, muss ech soen, déi geet op meng eege Kap zréck, well ech krut mech do net duerchgesat domadder. Ech si relativ knapp a kloer op de

Regierungsprogramm verweise ginn deemools, deen dat am Konsumenteschutz virgesinn huet an néierens anescht.

Mee zumindest hu mer du probéiert, den initiale Projet awer e bësselche méi kloer ze maachen, e bësse méi bäizedrécke wéi dat, wat d'Direktiv virgesäit. Et sollt einfach a verständlech sinn. An déi initial Iddi, déi mer haten, war ze soen: Alles, wat B2C ass, alles, wou de Konsument dem Geschäftsmann vis-à-vis steet, dat soll couvriert sinn, ausser e puer punktuell Ausnamen.

Dat ass awer der Landwirtschaftsministesch ze wäit gaangen. A fräi nom Motto „la directive, rien que la directive“ ass dunn de Champ d'application erëm zréckgeshraaft ginn. Wann ee seet „zréckgeshrauwen“, mengt een, dat ass jo dann eppes, wat gekierzt gëtt, wat méi einfach gëtt. Deem ass awer leider net esou.

Mir hunn elo amplaz engem kloerem Prinzipp eng Opléschung, e Verweis op eng Annex vun der Direktiv, wou op eng, ech mengen, 66 oder 68 eenzel Texter, Reglementer an Direktive verweise gëtt. Dat sinn, ech hunn dat nogekuckt, 4.040 Säiten, déi de geneigte Bierger sech da muss duerchliesen, fir ze verstoen, wat genau de Champ d'application ass. Dass dat vill Gedold erfuerdert, brauch ech wuel kengem ze veranschaulichen.

A fir datt mer hei net d'Kaz am Sak kafen, géif ech nach eng Kéier eng Fro widderhuelen, déi ech an der Kommissioun scho gestallt hat. Et wär schéin, wann d'Madamm Ministesch eis herno da kéint veranschaulichen, wat dann elo ewechgefall ass. Well wann een dat grouss ophänkt an et seet een: „Déi Regierung virdrun ass ze wäit gaang a mir wëllen hei just de Minimum, dat, wat d'Direktiv verlaangt“, wär et fir d'Leit dobause sécherlech interessant, awer ze héieren, wat dat dann elo bedéngt. Wou war deen ominöse Goldplating? Wat fir eng Matière sinn ewechgefall?

(Interruption par la présidence)

Dat ass am Moment net esou ganz gutt ze gesinn. An ech sinn och direkt fäerdeg, Här President.

Mir wäerten dese Projet matstëmme, mat Iwwerzeugung, awer och mat der Fuerderung, dass dëst Gesetz just en Ufank soll sinn, den Ufank vun engem méi gerechten, engem méi zougängleche Rechtsstaat fir jidderene, an dat hoffentlech geschwënn och iwwer de Beräich vum Konsumenteschutz eraus.

Ech soen Iech Merci.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Madamm Lenet. Déi nächst ageschriwwen Riednerin ass d'Madamm Alexandra Schoos. Madamm Schoos, et ass un Iech.

Mme Alexandra Schoos (ADR) | Här Chambers-president, léif Kolleeginnen a Kolleegen, d'ADR huet schon am Walprogramm vun de leschte Chamberswale gefuerdert, datt d'Gesetz iwwer d'Sammelkloendlech misst zu engem Ofschluss kommen.

Et stellt sech awer – Stand haut – d'Fro, ob mir hei net verfréit ofstëmme iwwer e Gesetzesprojekt, deen net genuch ausgeräift ass. Mir gesinn eis mat enger laanger Lëscht u Kriticke konfrontéiert vun all deenen Acteuren, déi dëst Gesetz begleeden. Ouni all déi eenzel Kriticken elo ze widderhuelen, zitt sech déi vu mir virdrun ugeschwaten Onausgeräiftheit awer wéi e roude Fue dem duerch déi eenzel Avisen.

Et besteet zwar e breede Konsens an den Avisen iwwer d'Noutwendegkeet vun dësem Gesetz, an do ass

d'ADR och mat averstan, et stéiert ee sech awer un enger feelender legislativer Kloerheet a wie genee viséiert ass mat dësem Text. Doriwwer eraus gëtt et Bedenken, wéi déi praktesch Duerchsetzbarkeet vum Gesetz am Konkreeten um Terrain soll ausgesinn. Mäi Kollege, de Jeff Engelen, huet iwwerdeem schonn an de Kommissiounssitzungen drop higewisen, datt de Projet vun haut sech net grad an déi ugestriefte Philosophie vun der faméiser administrativer Vereinfachung aschreift. Do bleift et elo ze iwwerleeën, ob et wuel Zoufall ass oder e Wink vum Schicksal, dass mer direkt am Uschloss un dësen Debat eng Question élargie hunn iwwert d'Simplification administrative.

De Staatsrot huet deemno e puermol op d'Widder-sprécklechkeet vum Text higewisen a schwätzt vun enger Insécurité juridique.

Onkloer ass och, wéi Associatioune Sammelkloe solle féieren, wa si net iwwert déi noutwenneg finanziell Mëttele verfügen. Wat hëlleft also e Recht, wann een net och d'Mëttele huet, fir d'Recht geltend ze maachen?

Eng relevant Kritik ass och, datt sech grad kleng Entrepreneuren net genuch géint Ruffschued verdeedege kënnen, wa juristesche Prozeduren effentlech diskutéiert ginn, bevir et zum definitiven Urteel kënn.

Ech kéint d'Lëscht vun de Kriticken nach ausbauen, mee erlaabt mer, de Kader e wéineg ze verloossen an op een Aspekt anzugehen, wou mir relativ rezent d'Limite vu potenzielle Sammelkloe virun Ae gefouert kruten a wéi kollektiv Kloen an der Praxis funktionéieren oder eeben net funktionéieren. Ech schwätze vun der Zäit wärend an och elo no der Covidpandemie.

Scho bei der Covidpandemie huet sech d'ADR mat de Méiglechkeeten an der Duerchsetzbarkeet vu Sammelkloe beschäftegt, virun allem am Hibleck op méiglech Impfschied. Hei huet awer d'Praxis gewisen, datt grouss Hiersteller duerch divers legislativ Mechanisme wéineg ugräifbar ware vis-à-vis vu Sammelkloen. Dëst läit engersäits dorun, datt eng kloer an noweisbar Beweisféierung noutwenneg ass, mee och am Klenggedréckten oder manner Klenggedréckten a verschiddene Kontrakter.

A ville Länner huet de Prinzipp vun den No-Fault-Programmer gespilt. Dat heescht, et goufe wuel staatlech Entscheedunge fir Persounen, déi noweislech gesondheetlech Schied duerch d'Impfung erlidden hunn, awer eng juristesche Scholdzouweisung gouf et dobäi net. D'Produzente vun Impfstoffen konnten kaum bis guer net responsabel gemaach ginn.

Des Weideren hu mir schonn deemools op déi schwéierfällg Prozeduren higewisen, fir Uspréchen op Entscheedunge bei Impfschied geltend ze maachen. Mir hunn deemools fir séier, onkomplizéiert an ugemeissen Entscheedunge plädéiert duerch d'Afriichte vun nationalen Indemniséierungsfongen.

Wéi grouss also wierklech d'Chancë vum klengen David sinn an der Realitéit, bleift ze bewisen. Ech denken an deem Kontext, datt et mat all deene juristeschen Onsécherheete schwierig ass, virauszugesinn, awéiwäit deen Text, iwwert dee mir haut ofstëmmen, sech als praxistauglech erweist.

Als ADR sti mir fir eng staark Konsumenteschuttpolitik. Dëst ass awer nëmme méiglech, wa mir op legislativer Basis och déi néideg Kloerheet an Effizienz schafen. Esou suerge mir fir manner Bürokratie a méi Gerechtheet ëmmer dann, wann et noutwendeg ass, säi Recht kënnen kollektiv anzekloen. Den aktuellen Text iwwerzeegt eis awer eeben net am Hibleck op d'Kloerheet an d'Effizienz bezéiungsweis d'Praxistauglechkeet.

Wéi scho bei anere Gesetzestexten si mir derfir, datt de Gesetzesprojet vun haut zäitno nees op de Leescht geholl soll ginn, fir am Detail ze analyséieren, ob a wéi en an der Praxis gräift a wou eventuell muss nogebessert ginn. An dee Paragraf stoung schonn a menger Ried, ier d'Madamm Weydert bei mech komm ass mat der Motioun. Dowéinst begrësse mir och dës Motioun vun der CSV an droe se selbstverständlech mat.

Ënnert der Viraussetzung, dass dëse Gesetzesprojet dann a fënnef Joer vun der da bestoender Regierung erëm op de Leescht geholl a wann néideg ugepasst gëtt, géing ech menger Fraktioun awer proposéieren, dëse Projet matzestëmmen.

Ech soen Iech Merci.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Madamm Schoos. An déi nächst ageschriwwen Riednerin ass d'Madamm Joëlle Welfring. Madamm Welfring.

Mme Joëlle Welfring (déi gréng) | Merci. Léif Kollegen a Kolleginnen, géint eng grouss Firma viru Geriicht zéien, dat ass eppes, wat fir en Einzelnen, en David souzesoen, nach kaum virstellbar ass. Ze deier, ze komplizéiert an, wa mer éierlech sinn, och ze intimidéierend.

Genau dat ass de Grond, firwat d'Gesetz, iwwert dat mer haut schwätzen, esou wichteg ass. Mat deem Gesetz schafe mer d'Méiglechkeet zu Lëtzebuerg fir Biergerinnen a Bierger, sech zesummenzeden, wa se wou selwechte Problem betraff sinn, a gemeinsam fir hir Rechter anzetrieden. Wa si als Konsument vun enger Firma getäuscht, benodelegt oder souguer bedru ginn, duerch e feelerhaft Produkt oder verstoppte Käschten, da sinn déi Concernéiert net méi op sech eleng gestallt. Qualifizéiert Entitéiten, Organisatiounen, zum Beispill de Konsumenteschutz, kënnen eng gemeinsam Klo fir all déi Concernéiert eraginn.

Mat dësem Schrëtt schlësse mer e legale Vakuum an der Lëtzebuerg Legislative zum Schutz vum Konsument. E Konsument ka sech zesumme mat anere wieren, an domadder gëtt dësen awer komplexen an techneschen Text de Konsumenten am Kär e wichteg Stéck Eegemuecht zréck.

D'Ëmsetzung vun dëser Direktiv, déi a verschiddenen anere Länner schonn e bëssen éischer geschitt ass, huet do schonn hir éischt Friichte gedroen. An Italien zum Beispill huet déi gréisste Konsumenteschutzorganisatioun sech agesat fir Konsumentinnen a Konsumenten, déi duerch eng irreféierend Pub iwwerzeegt waren, dass si en Alarmsystem kaf hätten, woubäi se en an der Realitéit just geloung haten, an déi concernéiert Firma an d'Konsumenteschutzorganisatioun konnten eng Eenegung ausserhalb vum Geriicht fannen. Dëst wier zimlech sécher net geschitt, wann deen eenzelne Konsument hätt misse viru Geriicht zéien.

Den Europäesche Verbraucherverband, BEUC, beschäftegt sech säit ville Jore scho mat der Fro vu kollektive Kloen, eebe well et e ganz essenziellen, effikassen Outil ass fir de Schutz vun de Konsument/innen. Si probéieren och, baséierend op Erfahrungen duerch ganz Europa, wou elo mëttlerweil bal all d'Länner dës Direktiv ëmgesat hunn, ze identifizéieren, wat wichteg Ramebedéngunge sinn, fir dass d'Sammelkloen zu engem gudden Outil kënnen ginn, deen effektiv a mat Succès ka genotzt ginn an dem Bierger och esou gutt wéi méiglech kann déngen.

An ech erlabe mer, zwou vun deene Viraussetzungen erauszéien, déi besonnesch pertinent sinn an déi och an eise Kommissiounssätzungen ugeklonge

waren an och vun e puer Organisatiounen, déi sech d'Méi gemaach hunn, dësen Dossier mat Avisen ze begleeden, ervirgestrach goufen.

Éischtens: Dat eent ass d'Fro vum Finanzement. Dës Fro gouf nottamment vum Konsumenteschutz, awer och vun der Chambre des Salariés thematiséiert, déi sech suerge maachen, dass d'Käschte fir d'Entités agréées, also d'Organisatiounen, déi doduerch entstinn, dass zum Beispill en Affekot, awer och technesch Experte mussen bezuelt ginn, eng Hürd kéinte sinn, déi potenzielle Recours kéint am Wee stoen. Hei hat och d'Direktiv Piste proposéiert, nottamment eng strukturell Ënnerstützung fir dës Entitéiten, déi awer net zréckbehalen goufen.

Och de Staatsrot ass an engem vu senge ganz villen Avisen zu dësem Gesetz am Detail op dës Thematik agaang a mécht dobäi ganz kloer den Ënnerschied zwëschen Zwecker vun enger zum Beispill finanzieller Ënnerstützung, enger Procédure orale an enger Mediation a kouw zum Schluss – wann och ouni Opposition formelle –, dass d'Regierung gutt berode wär, eng finanziell Ënnerstützung fir qualifizéiert Organisatiounen virzugesinn.

Noteems ech dës Fro e puermol an de Kommissiounssätzungen ugeschwat hat, huet d'Ministesch virgeschloen, dass dëst en Deel vun der Evaluatioun kéint sinn, déi nom Akraaftriede vum Gesetz gemaach gëtt. An do komme mer drop zréck, wa mer iwwert déi Motioun schwätzen.

Zweetens: Déi aner wichteg Grondbedéngung fir d'Gelänge vu kollektive Kloen ass déi vum Kompetenzzopbau bei den Entitéiten, déi d'Méiglechkeet hunn, d'Funktions vum Verteideger vun de Rechter vun de Konsumenten anzehuelen. Et gëtt méi grouss Verbänn, mee eventuell och méi klenger. An do ass et wichteg, dass de Staat d'Moyene virgesäit, fir dass dës Entitéiten déi néideg Expertis kënnen opbauen, fir Aktiounen ze lancéieren, an och deen néidegen Erfahrungsaustausch mat aneren Organisatiounen am Ausland ka sécher gestallt ginn.

Dofir ass et wichteg, dass d'Konsumenteschutzministerin eis och vläicht seet, wéi e Budget a Mesure si an dësem Beräich virgesäit. Et ass wichteg, dass de Staat dës Organisatiounen net eleng léisst an hirem Asaz fir d'Konsumenten. Eng Stärkung vun dësen Organisatiounen ass och eng Stärkung vum Konsument an en Invest an d'Gerechtheet.

D'Gesetz, dat mir haut stëmmen, konzentréiert sech op de Verbraucher, esou wéi d'Direktiv dat och virgesäit. Mee mir wëssen, dass et och kollektiv Interessen an anere Beräicher gëtt: d'Aarbechtswelt, de Wunnberäich, d'Ëmwelt zum Beispill. An d'Chambre des Salariés revendiquéiert dëst och an hiren Avisen, zum Beispill fir de Beräich vum Droit du travail, wou si fir eng vergleichbar Approche plädéiert, vun där d'Salariéen, déi mat deene selwechte Problemer konfrontéiert sinn, profitéieren kéinten.

Mir Gréng sinn der Meinung, datt mir iwwer eng Weiterentwicklung vun de Méiglechkeeten vum Recours collectif op aner Beräicher sollten nodenken. A meng Virriednerin zu menger Lénsker Säit hat dat och schonn ugeduecht.

De Recours collectif ass eng wichteg Errungenschaft, well en zum Schutz vun de Konsumente bäidréit an hinnen, wéi gesot, e Stéck Eegemuecht vis-à-vis vun ongerechte Praktiken vu Firmen zréckgëtt, am Vergleich mat deene si awer un deem berüumte kierzere Hiewel sëtzen.

Wichteg ass elo, dass déijéineg Organisatiounen ënnerstëtzt ginn, déi de Recours collectif an der Praxis ëmsetzen. A wichteg ass et och, dass mer de Courage

hunn, de Recours collectif zesumme weiderzedenken, soudass en net just eng Méiglechkeet fir de Konsument ass, mee och an anere Beräicher, déi sécher genaousou wichteg sinn, kann ugewannt ginn.

Merci fir d'Nolauschteren. A mir ginn heimat d'Ënnerstützung vun der grénger Fraktioun. Merci.

M. Meris Sehovic (déi gréng) | Très bien!

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Madamm Welfring. An deen nächsten ageschriwwene Riedner ass den Här David Wagner. Här Wagner, Dir hutt d'Wuert.

M. David Wagner (déi Lénk) | Merci, Här President. Jo, wann een e bëssen zrëckkuckt, wat hei alles gelaf ass – dat war jo eng Heedenaarbecht och an deene leschte Joren –, da kann een awer duerno um Enn schlussendlech soen: „Tout ça pour ça!“ Deen anere Saz, deen ëmmer gesot gëtt an deen hei e puermol zitéiert ginn ass an deen zu Lëtzebuerg heiansdo komescherweis d'ailleurs e bësse mat Stolz gedroe gëtt, dat ass: „Toute la directive, rien que la directive.“

Ech hunn dat ëmmer esou interpretéiert, dass „toute la directive, rien que la directive“ éischter e Sënnbild ass vu politescher Muttlosegkeet, fir sech einfach hanner enger Direktiv ze verstoppen, zemoos wann et drëms geet, fir Rechter vu Leit kënnen ze stäerken, dass een op kee Fall nach ze vill wäit géif goen. Mee ech erwaarde mer och näischt aneres vun dëser Regierung. Also, et ass evident, dass mer, wa mer soziale Fortschritt wëllen, op eng aner Legislaturperiode waarde mussen.

Mee, wéi gesot, den Dossier vum Recours collectif ass eeben an der viregter Regierung ugelaft ënnert der Ministesch Paulette Lenert. An do waren och eng ganz Partie ursprénglech Iddien, déi wierklech de Recours collectif vill besser gemaach hu wéi dat, wat mer elo schlussendlech leider hunn. Et ass jo e puermol scho gesot ginn.

Mee manifestement war d'Redaktioun vum Projet de loi net op der Héicht vun den Ambitiounen, well den Text ass jo och nach bekanntlech vum Staatsrot zerrappt ginn. An deem Kontext wonnert et mech u sech jo och net onbedéngt, well wann et ëm gewësse Froe geet, zemoos wann et ëm Besëtz geet oder Thematiken, déi e bësse ronderëm sinn, do huet de Staatsrot meeschtens eng Interpretatioun, déi e bësse méi streng ass, wann ee weess, wéi de Staatsrot tickt oder plus ou moins wéi seng Kompositioun sozioekonomesch ass. Mee ech mengen, do dierft ee sech am Prinzip jo och net dovunner ofschrecken loossen. Bon, dat Ganzt, dat hannerléisst e batteren Nogeschaach.

Et muss ee jo och mol kuerz drun erënneren, fir wat d'Konzept vun der Sammelklo iwwerhaupt steet. Et geet drëms, enger grousser Unzuel vun Affäre d'Méiglechkeet ze ginn, gemeinsam géint Gesetzesverstéiss vun enger Entreprise juristesche virzegoen. An an eisen Ae misst dat scho säit ganz Laangem eng Selbstverständlechkeet sinn. An anere Länner ass et d'ailleurs och scho laang de Fall. Et ass u sech guer net verständlech, dass mer dat hei zu Lëtzebuerg nach net hunn.

Mir kéinten eis zum Beispill awer och virstellen, dass et ... An dat huet d'Madamm Lenert jo och virdu gesot, an dat ass jo eng vun de groussen Enttäuschungen. D'Sammelklo hu mer elo am Beräich vun der Consumatioun, mee d'Sammelklo am Beräich vun Aarbechtsrecht zum Beispill ass eng Urgence hei zu Lëtzebuerg.

An ech kann nëmmen drun erënneren: Virun enger Partie Jore gouf et esou e Fall, vum OGBL gedroen, viru Geriicht, wou eng Botzfirma refuséiert huet, de

qualifizéierte Mindestloun un d'Personal ze bezuelen, d'Personal, Dir wësst jo, wat net de qualifizéierte Mindestloun hat, mee no zéng Joer dorobber Urecht gehat hätt. An déi Fraen – et ware quasi nëmme Fraen – hu missen all eenzel kloen. A si hunn och verluer viru Geriicht, well en plus d'Geriicht ... Bon, vläicht sinn d'Riichter och méi gewinnt, Botzfraen doheem ze hunn, wéi se ze cötöyieren. Dat war e Paradebeispill vu Klassejustiz. Dat war e Paradebeispill vu Klassejustiz, well d'Interpretatioun war onméiglech. Bon, schlussendlech hu se verluer a si konnte mol kee Recours collectif maachen. Voilà!

Dir hutt permanent ... Vill Leit hu vum klengen David geschwat.

(Hilarité)

De klengen David, deen huet och e puer Saachen hei ze soen. Dee Mythos, deen hunn ech och ganz gär. Meng Mamm hat dee Mythos immens gär. Dofir heeschen ech och esou.

(Hilarité)

Jo, si woussten, dass ech kee Meeter achtzeg géif ginn.

(Hilarité)

Bon, dat huet eng aner Virgeschicht.

M. Claude Wiseler, Président | Komme mer zum Sujet zrëck.

M. David Wagner (déi Lénk) | Si hu virgesuergt. Mee dofir krut ech d'Geschicht ëmmer erzielt.

An ech kann Iech awer soen: Wann dem klengen David seng Schleider esou ausgesinn hätt wéi deen heite Gesetzestext, da weess ech awer nach ëmmer net, ob de Goliath net awer erëm opgestane wier an dem klengen David eng an d'Sabbel ginn hätt.

(Hilarité)

M. Claude Wiseler, Président | Sou, Här Wagner.

M. David Wagner (déi Lénk) | Also, dofir, ech mengen, de Mythos ass net perfekt.

Wéi gesot, also do si wierklech nach eng ganz Partie Saachen, déi feelen. Natierlech d'Aarbechtsrecht. Do muss d'Sammelklo och kommen. D'Entités qualifizées, d'Madamm Lenert ass schon dorop agaangen. An och aner Applikatiounen. E Champ d'application wéi de Logement zum Beispill ass och e ganz wichtige Champ d'application, deen hei leider feelt. Glécklecherweis waren an der Direktiv awer och d'Finanzen am Champ d'application dran, well do kann ech mer awer ganz gutt virstellen, wann dat mol net dra gewiescht wier, dann hätt d'Regierung sech e Pleséier gemaach, fir ze soen: „A jo, toute la directive, rien que la directive.“ Also, et ass gutt, dass dat wéinstens mol dra war.

Bon, mir wäerten deen heite Projet de loi matstëmmen, well et ass ëmmerhin dat. Et ass besser wéi näischt. Ech mengen, dass de Slogan vun dëser Regierung: „Et ass besser wéi näischt.“ Mee bon, et ass awer och nach net grandios.

Merci.

(Hilarité)

M. Claude Wiseler, Président | Här Wagner, ech soen Iech Merci. Domat ass d'Lëscht vun eisen ageschriwwene Riedner ofgeschloss.

An dann huet d'Regierung d'Wuert. Madamm Minister, et ass un Iech.

Prise de position du Gouvernement

Mme Martine Hansen, Ministre de la Protection des consommateurs | Villmoos merci, Här President.

Dir Dammen an Dir Hären, also ech kann Iech soen, dass ech frou sinn, dass mer elo endlech doduerch sinn. An dofir wëll ech och jiddwerengem Merci soen, deen an der Kommissioun mat dru geschafft huet, fir konstruktiv no Léisungen ze sichen. Ech weess, dass dat sech net onbedéngt hei passt, sou vill Mercien ze soen, mee wann ee sou laang dru schafft ... Ech wëll och dem Tun Loutsch vun der Kommissioun Merci soen an och dem Catherine Phillips vun eise Minister, well et war definitiv eng Heedenaarbecht an do konnt ee sech heiansdo d'Auer brieche, kann ech Iech soen, um Dossier.

Et ass extrem wichteg, dass mer elo déi prozedural Mechanismen hunn, déi dozou déngen, fir u sech déi kollektiv Interesse vun de Konsumenten ze schützen. Et war definitiv e ganz lange Wee bis dohinner. Den éischte Gesetzesprojet ass 2020 gemaach ginn, eebe virun der Publicatioun vun der Direktiv. Ech wëll awer och der Madamm Lenert Merci soe fir hir Viraarbecht.

Ech mengen, eppes, wat mer heiraus geléiert hunn, oder wat ech zumindest draus geléiert hunn, ass: Wann d'Direktiv drop an drun ass ze kommen, da léiwer op d'Direktiv waarde wéi een Text virdu maachen, well soss riskéiert ee bal, erëm eng Kéier vu vir unzefänken. Mir hu véier Säiten Historique um Chambersite, Här President. Ech weess net, ob mer do vu ville getoppt ginn. Ech hu 27 Aweise gelies. Et ass e komplexen Dossier, an dat fir eis alleguer.

Wat ass nei? Eppes, wat definitiv net nei ass, dass De Recours collectif schaaft weeder nei Rechter fir de Konsument nach nei Obligatiounen fir de Professionellen. Mee d'Sammelklo, an dat ass elo scho méi dacks gesot ginn, ass ganz einfach e Verfaren, wat et de Konsumenten, déi déi selwecht oder änlech Problemer hu mat engem Professionellen, dee sech net u seng Obligatiounen hält, erlaabt, gemeinsam géint dee virzegoen. A genau do läit eeben dee grouss Virdeel vun de Sammelkloen: Doduerch dass d'Konsumente sech zesummendinn, gëtt hir Stëmm besser gehéiert a si kënnen hir Rechter gemeinsam akloen. An dat ass eeben – et ass scho vill um David, och iwwert den David geschwat ginn – d'Saach vum David géint de Goliath. Ech géif einfach soen, d'Rechter vum Konsument ginn hei ganz staark geschützt respektiv de Konsumenteschutz u sech gëtt ganz staark gestärkt.

Sou, d'Prozedur: D'Stéphanie Weydert huet et fäerdegbruecht, dass pedagogesch ganz wäertvoll opzeschaffen, fir ze erklären, wéi dat funktionéiert. Ech maachen et nach méi einfach. Et sinn u sech dräi wichteg Schrëtt dran. Éischtens gëtt d'Zoulässegkeet vun der Klo gepréift. Dat Zweet ass: D'Decisioun iwwert d'Responsabilitéit vum Professionelle gëtt gekuckt. An drëttens gëtt dann decidéiert, ob de Konsument entschiedeg gëtt oder net.

Sou, dass wär jo esou einfach, wann dat och esou einfach wär. Mee vu dass dat net esou einfach ass, hu mer eis d'Aarbecht gemaach, fir ze probéieren, et schematesch duerstellen.

(Mme Martine Hansen montre une documentation.)

Also ech kéint elo soen, ech bräicht zwee Leit, déi mer et unhalen. Mir hunn e Scheema erstallt. Dee Scheema, dee wäert zousätzlech mat Erklärungen, einfachen Erklärungen zu den eenzelnen Etappen, online goen op engem separate Site recourscollectif.lu, fir dass een, wann ee sech gäre wëll informéieren, do wierklech an einfache Wieder erkläert kritt, wéi d'Prozedur ass a wéi déi ofleeft. Dat heescht, soubal wéi d'Gesetz wäert publizéiert ginn, ass och de Site online.

Vläicht just nach de Punkt zur Mediation, well d'Madamm Lenert huet deen extra ervirgehuewen:

Den initiale Projet, deen hat eeben d'Informatioun iwwert d'Mediatioun als obligatoresche Schrëtt virgesinn. Am Avis vum Staatsrot waren awer eng sëllegen Opposition-formellen. Sou, mir hunn decidéiert, gemeinsam an der Regierung: Mir maachen elo „la directive et rien que la directive“, fir datt mer elo esou séier wéi méiglech déi Direktiv hei an nationaalt Gesetz kënnen ëmsetzen, fir datt de Konsument kann dovunner profitéieren.

Mir hunn elo eng iwwersiichtlech Prozedur, déi sech esou wäit wéi méiglech un der existéierender Médiation en matière civile et commerciale orientéiert. An eppes, wat nach ëmmer kloer ass – a mir hunn och zesumme mam Médiateur de la consommation geschafft, während mer un dësem Gesetzesprojet geschafft hunn –, dat ass: De Médiateur de la consommation, dee kann natierlech och hei eng Mediatioun maachen, an deem seng Servicer sinn och fir d'Sammelkloe gratis. Dat ass eppes, wat déi aner Länner net onbedéngt hunn.

Sou, Dir Dammen an Dir Hären, dëst Gesetz ass e wichtege Fortschrëtt, do si mer eis, mengen ech, eens heibannen; e wichtege Fortschrëtt fir de Konsumenteschutz, kollektiv an effizient. An et ass awer och eppes komplett Neies, an dat huet och jiddwereen hei gesot. An dofir ass et natierlech ze begrëssen, datt mer hei an der Chamber festhalen – jiddwereen huet dat och gefrot –, datt eng Evaluatioun gemaach gëtt no fénnef Joer, wéi d'Prozedur leeft, wat ka geännert ginn a wat soll ugepasst ginn.

Ech wëll awer nach op e puer Punkten, eenzel Punkten, agoen, déi gefrot gi sinn. De Champ d'application: D'Madamm Lenert huet gefrot: „Wat ass net dran?“ Mee ech mengen, d'Fro ass: „Wat ass dran?“ An dat, wat dran ass, wat ënnert de Champ d'application fält, dat ass kloer. Dat ass an der Annex 1 vun der Direktiv. A mir maachen eng dynamesch Ëmsetzung, dat heescht, wann déi Direktiv erweidert gëtt, wéi elo zum Beispill de Right to Repair, da fält och de Right to Repair hei ënner eist Sammelkloegesetz.

Den Här David hat gesot ...

Plusieurs voix | Wagner.

Mme Martine Hansen, Ministre de la Protection des consommateurs | Wagner.

(Hilarité)

Den Här Wagner hat gesot: „Gottseidank falen d'Finanzen ënnert d'Direktiv, well soss wäeren d'Finanze sécherlech net dran.“ Ech wëll just soen, datt am éischte Projet de loi vun der Regierung virdrun d'Finanzen net dra waren. Also, dat war net dës Koalitioun. Sou, an deem éischten Text waren déi net dran. Dono ass et erëm erweidert ginn. Mir hunn eng dynamesch Ëmsetzung decidéiert. Et ass d'Annex 1 vun der Direktiv. Wann déi erweidert gëtt, da fält dat dann och bei eis automatesch ënnert d'Gesetz vun de Sammelkloen.

Dann nach vläicht just kuerz zum Finanzement – well och dat ass Finanzement – vun den Entités qualifiées, well och dat ass hei e puermol ugeschwat ginn. Et gëtt a kengem aneren EU-Land en direkte Finanzement vun deenen an och net hei zu Lëtzebuerg. Mir hunn eis dofir decidéiert. An och do hat déi lescht Regierung dee selwechte Punkt schonn ugeschwat an do ass och ronderëm diskutéiert ginn. Et stoung an engem Rapport, ech mengen, vun 2020, dat géif nach analyséiert ginn – oder 2022. An d'Regierung war och do zur Konklusioun komm, datt mer dat hei net bräichten, et géif keen Empêchement, fir eng Sammelkloe ze maachen, ginn. Also och dat hu mer esou bäibehalen.

D'BIL-Clientë ware just eemol kuerz genannt ginn. Do wëll ech just soen: Falls déi géifen ënnert de Champ

d'application falen – ech kennen d'Problematik net genau, mee dat géif de Juge jo da kucken –, da kënnen déi och elo nach, esou wéi den Här Graas dat gesot huet, e Recours collectif maachen, well d'Gesetz eeben a Kraaft trëtt oder well déi Affären, déi no deem Datum passéiert sinn, wou mer hätte missen d'Sammelkloe ëmsetzen, déi falen hei ënnert de Champ d'application, an dat ass de 25. Juni 2023.

Sou, Här President, ech soen Iech heibannen alleguer villmools Merci. Et ass e wichtege Schrëtt, fir de Konsumenteschutz ze stäerken. A wéi gesot, nach eng Kéier Jo fir d'Evaluatioun. Merci.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Madamm Minister. Ech gesinn, datt d'Madamm Lenert Iech nach wëllt eng Fro stellen, Madamm Minister. Madamm Lenert, Dir hutt d'Wuert.

Mme Paulette Lenert (LSAP) | Jo, merci. Ech wollt just nach eng Kéier op meng Fro zrëckkommen. Wann et esou kloer ass, wat de Champ d'application ass, da misst et jo awer einfach sinn, dat eent oder anert Beispill ze ginn. Well mir hu virdrun insgesamt de ganze Konsumenteschutz ofgedeckt, elo ass et just nach dat, wat aktiv op déi dynamesch Transpositioun hin ofgedeckt ass. Ech mengen, et ass awer scho wichtege, verständlech ze maachen, wou dann elo den Ënnerscheid ass. Grad wann een dat mam Header vum „la directive, rien que la directive“ annoncéiert, bedeit dat jo, dass een net esou wäit geet wéi déi viregt Regierung.

Dofir meng Fro nach eng Kéier: Gitt ons wannechgelift wéinstens een, zwee Beispiller vun deem, wat dann elo virdrun couvréiert war an elo net mam Är méi virsiichteger Approche.

Mme Martine Hansen, Ministre de la Protection des consommateurs | Also nach eng Kéier: Déi viregt Regierung hat am Ufank d'Finanze ganz erausgeholl gehat. Duerno war et de B2C, awer bei de Finanze méi enk. Do weess ech och net ... De Staatsrot huet dat och e bësse komesch gesinn. An elo hu mir eebe gesot: Et ass „la directive, rien que la directive“. Ech kéint mer elo 100.000 verschidde Fäll virstellen, wou ee sech beim B2C kéint mat der Fantasie eppes afale loossen, wat ee kéint akloen. Wéi gesot, et ass kloer, wat dran ass. Ech denken, dat, wat Der gäre wëllt héieren, ass dat, wat d'ULC seet: De Logement ass net dran.

Mme Paulette Lenert (LSAP) | Nee, guer net. Guer net.

Mme Martine Hansen, Ministre de la Protection des consommateurs | Mee dat ass ee Beispill.

Mme Paulette Lenert (LSAP) | Gitt eis en anert. Dir sot: „100.000 Beispiller.“ Gitt eis en anert.

Mme Martine Hansen, Ministre de la Protection des consommateurs | Ma ech hunn Iech elo d'Beispill vum Logement genannt. A fir de Rescht kann ech Iech nach eng Kéier d'Annex zoukomme loossen, wat alles dran ass.

Mme Paulette Lenert (LSAP) | Déi kenne mer.

M. Claude Wiseler, Président | Voilà, merci. D'Madamm Welfring.

Mme Joëlle Welfring (déi gréng) | Jo, ech hunn nach just eng ...

M. Claude Wiseler, Président | Loosst d'Ministesch vläicht entweeder zrëckkommen oder sech setze goen. Dat ass, wéi si wëllt.

Mme Joëlle Welfring (déi gréng) | Ech kann och waarden. Dat ass guer kee Problem. Wéi Dir wëllt. Maja, ech wollt just zrëck op déi Fro kommen, déi ech

elo grad gestallt hunn, wat d'Regierung virgesäit, fir de Konsumentenorganisatiounen beim Kompetenzopbau ze hëllefen. Well dat ass dann awer schonn eppes Neies, en zimmleche Batz. Wat gesitt Der do vir, fir deenen ënnert d'Äerm ze gräifen? Do gëtt et dir, déi si vläicht schonn e bësse méi verséiert, anerer maner. An do muss ee jo och, soen ech mol, länneriwwergräifend och mateneen zesummeschaffen.

Mme Martine Hansen, Ministre de la Protection des consommateurs | Ech mengen, mir hunn eng Entité qualifiée, déi dofir zoustänneg ass. Dat ass d'ULC. D'ULC gëtt och vum Staat allgemeng fir hir Aufgabe subventionéiert. A fir de Rescht ass näischt virgesinn.

M. Claude Wiseler, Président | Merci. Domat wär dann d'Diskussioun zu dësem Projet de loi ofgeschloss.

Da komme mer zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 7650. Den Text steet am Document parlementaire 7650^{33A}.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7650 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmung fänkt elo un. De Quorum ass erreecht. Vote par procuration. Kuckt nach eng Kéier no, ob jiddweree seng Procuratiounen geholl huet, wannechgelift. Ok, da schléissen ech de Vott of.

Bei mir steet elo 59 Jo-Stëmmen. Ech ginn dervunner aus, Här Cruchten, datt Är dann derbäikënnert.

(Assentiment)

Dat ass kee Problem. 60 Jo-Stëmmen, folglech dann och keng Nee-Stëmm a keng Abstentioun. Dëse Projet de loi ass also à l'unanimité ugeholl.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt (par M. Laurent Mosar), MM. Maurice Bauer (par Mme Stéphanie Weydert), Jeff Boonen, Alex Donnersbach, Emile Eicher, Félix Eischen (par Mme Nathalie Morgenthaler), Paul Galles, Mme Françoise Kemp, MM. Marc Lies, Ricardo Marques, Mmes Octavie Modert, Nathalie Morgenthaler, MM. Laurent Mosar, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Charles Weiler, Mme Stéphanie Weydert, MM. Claude Wiseler, Michel Wolter et Laurent Zeimet ;

Mme Barbara Agostino, MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mmes Simone Beissel, Corinne Cahen, MM. Luc Emering, Fernand Etgen, Patrick Goldschmidt, Gusty Graas, Mmes Carole Hartmann, Mandy Minella (par M. Gusty Graas), Lydie Polfer (par M. André Bauler) et M. Gérard Schockmel ;

M. Dan Biancalana, Mmes Taina Bofferding, Liz Braz, Francine Closener, M. Yves Cruchten, Mme Claire Delcourt, MM. Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen, Mme Paulette Lenert et M. Ben Polidori ;

MM. Jeff Engelen, Dan Hardy, Fred Keup, Mme Alexandra Schoos et M. Tom Weidig ;

Mme Djuna Bernard, M. Meris Sehovic, Mmes Sam Tanson et Joëlle Welfring ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

MM. Marc Baum (par M. David Wagner) et David Wagner.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Dann ass dat esou decidéiert.

Motion 1

An dann hu mer nach eng Motioun erakritt vun der Madamm Stéphanie Weydert. Déi meescht Riedner hu scho Stellung zu der Motioun geholl. Sinn nach Wuertmeldungen zu dëser Motioun do? D'Madamm Welfring. Ech mengen, Dir sidd elo déi Eenzeg, dofir fänkt Dir un.

Mme Joëlle Welfring (déi gréng) | Majo, da fänken ech un. Merci. Et ass eng Motioun, wéi gesot, bei där jo och schonn an der Chamberskommissioun eigentlech quasi versprach ginn ass, dass dat dote géing gemaach ginn, nämlech eng Evaluatioun. Ech denken, dass dat sécher eng ganz gutt Iddi ass. An ech fannen et och ganz wichteg, dass dat gemaach gëtt. Dat ass eppes, wat allgemeng soll gemaach ginn. A wat den Text méi komplex ass, wat dat och méi wichteg ass.

An dësem Fall sinn awer zwou Iwwerleeungen, déi eis Suerge maachen. Dat eent ass, dass an där Oplëschtung an och, mengen ech, soss néierens dee Soutien financier oder iwwerhaapt d'Ennerstëtzung vun deenen Organisatiounen, déi Sammelkloe kënnen organiséieren, erwänt ass. Dat schléisst jo net aus, dass et awer gemaach gëtt, mee ech wär wierklech frou, wann een do awer e Signal kréich, dass dat och eng vun den Iwwerleeungen ass, déi hei gemaach gëtt, wann eng Evaluatioun gemaach gëtt. Well et ass ganz einfach esou – e Beispill, dat d'Ministes och elo elo hei erwänt huet –, dass de Konsumenteschutz hei zu Lëtzebuerg mat deem heite Pak awer e Risekoup vun neien Aufgabe bäikritt, awer kee Su a sengem Budget. Dat heescht, dat ass schonn e bëssen eppes, wat eis awer ka Suerge bereeden an de Konsumenten dobausse ka Suerge bereeden. Dofir ass dat awer wichteg, well et geet hei net ëm iergendeppes, et geet drëm, hei eng gewësse Gerrechtkeet hinzekréien.

Dat Zweet, wat eis e bësse Suerge mécht, sinn déi fënnf Joer. Et ass sécher, dass dat e groussen Text ass, dee komplex ass an dass een och eng gewësse Lafzäit brauch, bis ee ka Konklusiounen zéien. An awer si fënnf Joer laang. Wann ee virun engem Blocage steet als Konsument, da kann dat wierklech laang sinn. An dofir wär et gutt, wann een net einfach géing fënnf Joer ofwaarderen, mee dass ee wierklech virun och scho lafend déi Bewäertung géing maachen. Mir géingen eis erwaarden, dass d'Regierung dat doten och géing lafend maachen, quitte dass een no fënnf Joer dann e Rapport kéint maachen, mee dass een awer dertëscht och en A drop hält, wéi dat funktionéiert. Well, wéi gesot, Ongerechtegkeet ass näischt, wat mir hei wëllen héichhalen – au contraire.

Merci.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Madamm Welfring. Et ass keng aner Wuertmeldung do. Wëllt d'Autrice nach eng Kéier dozou Stellung huelen? Madamm Weydert.

Mme Stéphanie Weydert (CSV), rapportrice | Merci, Här President. Merci, Madamm Welfring, fir Är Erläuterungen dozou. Ech mengen, mir hunn déi fënnf Joer ganz bewusst gewielt, well et einfach och eng Zäit brauch, bis datt iwwerhaapt mol déi Prozesser duerchgelaft sinn. Dat kënnt elo net vun haut op muer, dass do 20 Sammelkloen unhängeg sinn an dass mer dann déi Prozeduren iwwer e Joer derduerch hunn. Dat heescht, do musse mer einfach op déi Erfahrungswärter zielen.

An ech denken och, dass den zoustännege Minister, wann e gesäit, dass wierklech iergendwou e Blocage ass, och méi séier kann agencéieren, mee dass ee sech awer einfach déi fënnf Joer Zäit léisst, fir déi propper Evaluatioun ze maachen. Well ech denken, an där Zäitspann ass dann deen een oder anere Prozess mol duerchgelaft, wou een dann och konkret gesäit, wou Problemer sinn a wou sech dann och vläicht Problemer, wat de Finanzement ugeet, weisen. Mee dat, mengen ech, wäert d'Experienz da weisen.

Dowéinst soen ech alle Leit e grouse Merci fir déi breet Zoustëmmung, fir dës Motioun matzedroen am Kader vun dësem komplexen a wichtige Text. Merci.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Madamm Weydert.

Wann ech hei d'Ennerschrëfte kucken an Iech och alleguer héieren hunn, kënnen mer dës Motioun elo par main levée ofstëmmen. Ass een dergéint, fir par main levée doriwwer ofzestëmmen?

(Négation)

Dat schéngt net de Fall ze sinn.

Da stëmme mer elo doriwwer of.

Vote sur la motion 1

Wien also fir déi Motioun ass, deen hieft d'Hand an d'Luucht.

Ass een dergéint?

Enthält ee sech? Dat ass net de Fall.

Dës Motioun ass also à l'unanimité ugehall.

3. Question élargie n° 53 de M. Laurent Mosar au sujet de la simplification administrative

An da komme mer zum nächste Punkt vun eisem Ordre du jour. Dat ass déi erweidert Fro Nummer 53 vum Här Laurent Mosar iwwert d'administrativ Vereinfachung. Den Auteur huet 5 Minuten Zäit, fir seng Haaptfro an no der Äntwert vum Minister seng Zousazfro virzedroen. D'Regierung huet duerno 10 Minuten Zäit fir ze äntweren. Här Mosar, Dir hutt d'Wuert.

M. Laurent Mosar (CSV) | Merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, Madamm Minister, Här Minister, den Zoustand vun der europäescher Wirtschaft ass kee gudden. Och den Zoustand vun der Wirtschaft an eisen direkten Nopeschlänner, an Däitschland, awer och a Frankräich, werft ganz vill Froen op. An net méi spéit wéi virun e puer Deeg huet den Direkter vun deem héich cotéierten ifo Institut déi Ausso gemaach, dass déi däitsch Wirtschaft sech an engem dramateschen Zoustand géif befinden.

Mir hunn och net méi spéit wéi gëschter hei eng ganz interessant Debatt gehat, wou, ech mengen, de generelle Constat war, dass mer amgaange wieren, par rapport zu den USA, zu China ganz staark ze verléieren, dass de Gruet mat Europa leider Gottes ëmmer méi grouss géif ginn. Meng exzellent Kolleegin, d'Madamm Weydert, huet virdu geschwat vun David a vum Goliath. Ech mengen, dat kéint een och elo scho soen an der Wirtschaft. Soss war Europa ëmmer e Goliath. Entre-temps ass Europa just nach en David géintwärtig de Goliathen USA a China. An dat ass wierklech eppes, wat engem ganz vill Suerge muss maachen.

Déi administrativ Vereinfachung ass eent, mee sécherlech net dat eenzegt Mëttel, fir eis europäesch Wirtschaft erëm méi kompetitiv an attraktiv ze maachen. An duerfir ass jo och dës administrativ Vereinfachung eng Prioritéit net nëmme vun der EU-Kommissioun, mee awer och vun der lëtzebuergescher Regierung a vun dëser Koalitioun.

An ech mengen, jiddwereen ass sech bewusst, wéi wichteg et ass, dass mer schnell op deem Wee vun där administrativer Vereinfachung musse virukommen, wann dee Gruet, vun deem ech hei geschwat hunn, an deenen nächste Méint a Joren net nach vill méi déif soll ginn.

Ech mengen allerdéngs – an dat soen ech souwuel à l'attention vun der Europäescher Kommissioun, ganz besonnesch vun der Europäescher Kommissioun, wéi awer och vun der Regierung –, dass et sécherlech,

wat dës administrativ Vereinfachung betrëfft, nach Loft no uewe gëtt a mer sécherlech do nach mussen eng Schëpp bäileeën. Ech weess och, dass déi Froe vun administrativer Vereinfachung sech un eng Rei vu Ministere richten, net nëmme un de Wirtschaftsminister.

Leider Gottes ass am Kader vun enger Question élargie d'Zäit limitéiert, soudatt ech mech elo eigentlech de Moie just wollt mat de Froen un den Här Minister Delles wenden, wat awer net ausschléisst, dass een och nach eng Kéier déi selwecht Froen och anere concernéierte Ministere stellt.

Meng Froen, Här Minister, fir d'alleréisch, wat den europäesche Volet betrëfft: Do sinn a sech acht Omnibus-Packagë geplangt. Leider Gottes ass schonn deen éischten Omnibus-Package duerch de Kuerf gaangen. Wat ech hei wierklech bedauern a wat deelweis souguer dramatesch ass, ass, dass mer et elo schonn, wéi gesot, bei der éischer klenger Schwierigkeet net packen, hei virunzuekommen. Ech wollt Iech do och froen, wéi Dir d'Zukunft vun deene verschiddeenen Omnibus-Packagen an der Europäescher Unioun gesitt.

Déi zweet Fro, déi huet dann natierlech méi mat der lëtzebuergescher Situatioun ze dinn. An do wollt ech ganz einfach wëssen: Wou si mer drun? Dir hutt schonn eng ganz Rei ganz gutt Initiative geholl, Här Minister. Dofir och mäi Merci. Et bleift awer nach munches do ze maachen. Duerfir meng Fro: Wat kënnt do nach?

An dann eng drëtt Fro, déi vläicht och eng Rei Propositionen direkt beinhalt, wou ech mengen, dass mer nach kéinten eng Schëpp bäileeën. Dat eent, an dat betrëfft Iech net eleng, dat sinn eis Société-anonymmen, déi leider Gottes net méi vill geholl ginn. Firwat? Well se ganz einfach net attraktiv genuch sinn, notamment par rapport zum Ausland. An do wär et gutt, wa mer och géifen e vereinfachte Modell vun SAen en place setzen – dat betrëfft och eis Justizministesch –, sou änlech wéi mer dat bei den SARLe gemaach hunn.

Dann och nach eng Proposition, wat de Once-Only betrëfft. Do ass scho munches geschitt. Ech mengen allerdéngs och, dass mer do nach misste virukommen. An do stellt sech d'Fro: Wann Är Servicer hir Aarbecht gemaach hunn, mussen d'Leit dann duerno nach zum Beispill d'TVA-Nummer siche goen, d'Sécurité-sociales-Nummer? Do geet och erëm ganz vill Zäit verluer. An do stellt sech d'Fro, ob een net och an dee Once-Only kéint déi dote Prozedure mat eranhuelen, soudatt déi Leit, déi haut oder muer mat engem Commerce ufänken, net méi all déi Prozedure misste maachen.

Voilà! Meng Zäit ass leider schonn ofgelaft. Ech soen Iech elo scho Merci fir Är Äntwerten. A mir wäerte sécherlech och nach eng Kéier op deen dote Sujet zeréckkommen. Villmools merci.

Une voix | Très bien!

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Mosar. An dann huet den Här Wirtschaftsminister d'Wuert. Här Minister.

M. Lex Delles, Ministre de l'Économie, des PME, de l'Énergie et du Tourisme | Merci villmools, Här President. Merci villmools och dem honorabelen Här Mosar fir déi Fro, well et ass nämlech e ganz wichtige Deel vun der Wirtschaftlechkeet vun eise Betriber hei zu Lëtzebuerg an, wat Der richtig gesot hutt, och an Europa.

Dir hutt e ganz flott Beispill geholl, David a Goliath. Majo, mir sinn awer e ganz gudder Goliath, wann et ëm Reglementatiounen, Iwwerreglementatiounen,